

REPUBLIKA HRVATSKA
LIČKO-SENJSKA ŽUPANIJA

UPRAVNI ODJEL ZA PROSTORNO UREĐENJE,
GRADITELJSTVO I ZAŠTITU OKOLIŠA
KLASA: 352-01/25-01/05
URBROJ: 2125-06/1-25-3
Gospić, 10. rujna 2025. godine

ŽUPANIJSKA SKUPŠTINA

- o v d j e -

PREDMET: Prijedlog Zaključka o prihvatanju Godišnjeg izvješća o radu Javne ustanove za zaštitu i očuvanje prirode Ličko-senjske županije za 2024. godinu

PRAVNI TEMELJ: Članak 7. a Odluke o osnivanju Javne ustanove za zaštićena područja i drugim zaštićenim dijelovima prirode na području Ličko-senjske županije („Županijski glasnik“ br. 24/06, 1/07, 7/10, 13/10-pročišćeni tekst, 23/10 i 20/14), članak 19., 66. i 84. Statuta Ličko-senjske županije („Županijski glasnik“ br. 11/09, 13/09 – ispravak, 21/09, 9/10, 22/10 – pročišćeni tekst, 4/12, 4/13, 6/13 – pročišćeni tekst, 2/18, 3/18-ispravak, 10/2, 11/20 – pročišćeni tekst, 3/21 i 6/21 – pročišćeni tekst)

NADLEŽNOST ZA DONOŠENJE: Županijska skupština

PREDLAGATELJ: Župan

NOSITELJ IZRADE:

Upravni odjel za graditeljstvo, zaštitu okoliša Ličko-senjske županije u suradnji s Javnom ustanovom za zaštitu i očuvanje prirode Ličko-senjske županije

IZNOS POTREBNIH FINACIJSKIH SREDSTAVA:

Za izvršenje ovog Zaključka nije potrebno osigurati financijska sredstva

OBRAZLOŽENJE:

Upravni odjel za prostorno uređenje, graditeljstvo i zaštitu okoliša Ličko-senjske županije 8. rujna 2025. godine zaprimio je Godišnje izvješće o radu Javne ustanove za zaštitu i očuvanje prirode Ličko-senjske županije za 2024. godinu, koje je usvojilo Upravno vijeće Javne ustanove za zaštitu i očuvanje prirode Ličko-senjske županije na 42. sjednici održanoj 31. srpnja 2025. godine.

Člankom 7a. Odluke o osnivanju Javne ustanove za zaštićena područja i drugim zaštićenim dijelovima prirode na području Ličko-senjske županije („Županijski glasnik“ br. 24/06, 1/07, 7/10, 13/10 – pročišćeni tekst, 23/10 i 20/14), određeno je da Upravno vijeće Ustanove podnosi Skupštini godišnje izvješće o radu ustanove za prethodnu godinu.

Sukladno članku 66. Statuta Ličko-senjske županije, Ličko-senjska županija preko svojih upravnih tijela nadzire rad i brine o racionalnom i zakonitom radu trgovačkih društava i ustanova kojima je osnivač ili suosnivač. Ustanove i trgovačka društva obvezne su preko nadležnih upravnih tijela izvještavati najmanje jedanput godišnje Županijsku skupštinu o svom radu i poslovanju.

Stoga je Upravni odjel za prostorno uređenje, graditeljstvo i zaštitu okoliša Ličko-senjske županije izradio mišljenje o Godišnjem izvješću o radu Javne ustanove za zaštitu i očuvanje prirode Ličko-senjske županije za 20243. godinu te izradio prijedlog Zaključka o prihvatanju istog.

p.o. **PROČELNICA**

Marija Serdar, dipl.iur., v.r.

Ž U P A N
KLASA: 352-01/25-01/05
URBROJ: 2125-02-25-4
Gospić, 22. rujna 2025. godine

Na temelju članka 32. i 86. Statuta Ličko-senjske županije („Županijski glasnik“ br. 11/09, 13/09 – ispravak, 21/09, 9/10, 22/10 – pročišćeni tekst, 4/12, 4/13, 6/13 – pročišćeni tekst, 2/18, 3/18 - ispravak, 10/20, 11/20 – pročišćeni tekst, 3/21 i 6/21 - pročišćeni tekst), donosim

Z A K L J U Č A K

Utvrdžujem prijedlog Zaključka o prihvaćanju Godišnjeg izvješća o radu Javne ustanove za zaštitu i očuvanje prirode Ličko-senjske županije za 2024. godinu te isto dostavljam Županijskoj skupštini na raspravu i donošenje.

Ž U P A N

Ernest Petry, mag.iur., v.r.

ŽUPANIJSKA SKUPŠTINA
KLASA:
URBROJ:
Gospić, _____ 2025. godine

Na temelju članka 7.a Odluke o osnivanju Javne ustanove za zaštićena područja i drugim zaštićenim dijelovima prirode na području Ličko-senjske županije („Županijski glasnik“ br. 24/06, 1/07, 7/10, 13/10-pročišćeni tekst, 23/10 i 20/14) te članka 19., članka 66. i 84. Statuta Ličko-senjske županije („Županijski glasnik“ br. 11/09, 13/09 - ispravak, 21/09, 9/10, 22/10 - pročišćeni tekst, 4/12, 4/13, 6/13 - pročišćeni tekst, 2/18, 3/18 - ispravak, 10/20, 11/20 - pročišćeni tekst, 3/21 i 6/21 - pročišćeni tekst), Županijska skupština Ličko-senjske županije na ____ sjednici održanoj _____ 2025. godine, donijela je

ZAKLJUČAK

I.

Prihvaća se Godišnje izvješće o radu Javne ustanove za zaštitu i očuvanje prirode Ličko-senjske županije za 2024 godinu.

II.

Ovaj Zaključak objavit će se u „Županijskom glasniku“ Ličko-senjske županije.

PREDSJEDNICA

Ines Žarković, dipl. novinar

REPUBLIKA HRVATSKA
LIČKO-SENJSKA ŽUPANIJA
UPRAVNI ODJEL ZA PROSTORNO UREĐENJE,
GRADITELJSTVO I ZAŠTITU OKOLIŠA
KLASA: 352-01/25-01/05
URBROJ: 2125-06-03/16-25-2
Gospić, 10. rujna 2025. godine

Na temelju članka 66. Statuta Ličko-senjske županije („Županijski glasnik“ broj 11/09, 13/09 – ispravak, 21/09, 9/10, 22/10 – pročišćeni tekst, 4/12, 4/13, 6/13 – pročišćeni tekst, 2/18, 3/18-ispravak, 10/20, 11/20 – pročišćeni tekst, 3/21 i 6/21 – pročišćeni tekst) Upravni odjel za prostorno uređenje, graditeljstvo i zaštitu okoliša, a u svezi s zaprimljenim Godišnjim izvješćem o radu Javne ustanove za zaštitu i očuvanje prirode Ličko-senjske županije za 2023. godinu, daje sljedeće

MIŠLJENJE

Člankom 7a. Odluke o osnivanju Javne ustanove za zaštitu i očuvanje prirode („Županijski glasnik“ broj 24/06, 1/07, 7/10, 13/10 – pročišćeni tekst, 23/10, i 20/14), određeno je da Upravno vijeće Ustanove podnosi Skupštini godišnje izvješće o radu ustanove za prethodnu godinu, što je također propisano i čl. 15. Statuta Javne ustanove za zaštitu i očuvanje prirode Ličko-senjske županije („Županijski glasnik“ 27/19 i 18/20).

Godišnjim izvješćem o radu Javne ustanove za zaštitu i očuvanje prirode za 2024. godinu (u daljnjem tekstu: Izvješće) prikazani su podaci o Javnoj ustanovi, ustrojstvo, zaštićena područja, rad Javne ustanove, ostale aktivnosti, projekti, planovi upravljanja, koncesijska odobrenja, financijski plan Javne ustanove za 2024. godinu.

Poseban naglasak Javna ustanova u Izvješću daje na zaštićena područja kojima upravlja, a koji su podijeljeni na deset zaštićenih područja u kategorijama:

- Posebni rezervat: Lun – divlje masline, Velika Plješevica – Drenovača, Laudonov gaj
- Značajni krajobraz: Dabarsko polje, Bijeli Potoci-Kamensko, Gacko polje, Zrće (u fazi ukidanja zaštite)
- Spomenik prirode: Vrela Gacke, Pčelinja špilja, Špilja Ostrovica

Također napominjemo kako je tijekom 2024. godine Javna ustanova provodila kontinuirano neposredni nadzor zaštićenih područja i područja ekološke mreže Natura 2000 kojima upravlja Javna ustanova na području Ličko-senjske županije u svrhu očuvanja zaštićenih područja.

JU za zaštitu i očuvanje prirode LSŽ

Dr. Franje Tuđmana 4, 53000 Gospić
KLASA: 352-01/25-01/2
URBROJ: 2125-71-25-3
Gospić, 14. kolovoza 2025. godine

REPUBLIKA HRVATSKA
LIČKO-SENJSKA ŽUPANIJA

Primljeno: 08.09.2025.		
Klasifikacijska oznaka:	Ustrojstvena jedinica	
352-01/25-01/05	2125-06-03/16	
Uredžbeni broj:	Prilozi	Vrijednost
2125-71-06-03/16-25-1	-	-

LIČKO-SENJSKA ŽUPANIJA
Upravni odjel za prostorno uređenje,
graditeljstvo i zaštitu okoliša
Dr. Franje Tuđmana 4
G O S P I Ć

**PREDMET: Godišnje izvješće o radu Javne ustanove za
zaštitu i očuvanje prirode Ličko-senjske županije za 2024. godinu**
- dostavlja se

Poštovani,

temeljem članka 15. Statuta Javne ustanove za zaštitu i očuvanje prirode Ličko-senjske županije („Županijski glasnik“ br. 27/19 i 18/20) Upravno vijeće Javne ustanove za zaštitu i očuvanje prirode Ličko-senjske županije, podnosi Županijskoj skupštini Godišnje izvješće o radu Javne ustanove za prethodnu godinu.

Godišnje izvješće o radu JU za zaštitu i očuvanje prirode LSŽ za 2023. godinu usvojeno je na 42. sjednici Upravnog vijeća JU za zaštitu i očuvanje prirode LSŽ održanoj dana 31. srpnja 2025. godine, te molim da se isto dostavi Upravnom odjelu za poslove župana, županijske skupštine te odnosa s javnošću.

S poštovanjem,

Privitak:

1. Godišnje izvješće o radu
2. Odluka Upravnog vijeća

Ravnateljica
Tomislava Maratović Jurković

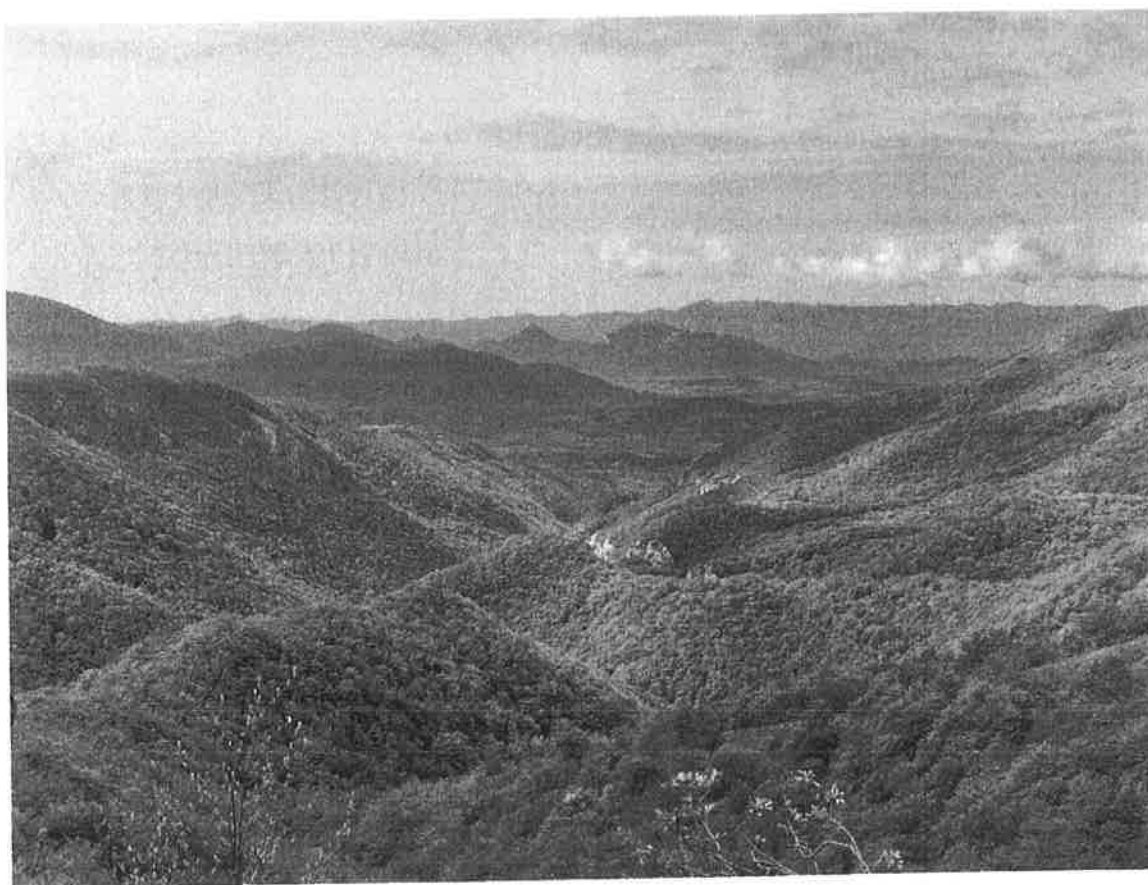

JU za zaštitu i
očuvanje prirode LSŽ

Dr. Franje Tuđmana 4, 53000 Gospić
KLASA: 352-01/25-01/2
URBROJ: 2125-71-25-1

**Godišnje izvješće o radu Javne ustanove za zaštitu i očuvanje prirode Ličko-
senjske županije za 2024. godinu**

Gospić, srpanj 2025. god.

S A D R Ž A J

1. UVOD

2. USTROJSTVO JAVNE USTANOVE

- 2.1. Upravno vijeće
- 2.2. Ured ravnatelja
- 2.3. Odjel stručnih poslova zaštite, održavanja, očuvanja i održivog korištenja zaštićenih područja i područja ekološke mreže
- 2.4. Odjel čuvarske službe

3. PLANSKI DOKUMENTI I OPĆI AKTI

4. ZAŠTIĆENA PODRUČJA

5. RAD JAVNE USTANOVE U 2024. GODINI

- 5.1. Ured ravnatelja
- 5.2. Odjel stručnih poslova zaštite, održavanja, očuvanja i održivog korištenja zaštićenih područja i područja ekološke mreže Javne ustanove za zaštitu i očuvanje prirode Ličko-senjske županije
- 5.3. Nadzor čuvarske službe zaštićenih područja i područja ekološke mreže NATURA 2000 na području Ličko-senjske županije

6. MONITORING I ISTRAŽIVANJE

- 6.1. Kulturna baština u području rijeke Jadove
- 6.2. Istraživanje ciljnih vrsta leptira u područjima ekološke mreže HR2000635 Gacko polje, HR2000633 Crnačko polje i HR2000879 Lapačko polje
- 6.3. Monitoring odabranih ciljnih stanišnih tipova i vrsta u područjima ekološke mreže HR2000635 Gacko polje i HR2000879 Lapačko polje

7. SPELEOLOŠKI OBJEKTI

- 7.1. Spomenik prirode Pčelinja pećina
- 7.2. Spomenik prirode špilja Ostrovica
- 7.3. Speleološki objekt „HR2000119 Siničić špilja
- 7.4. Speleološki objekt „HR2001128 Antića špilja“
- 7.5. Čišćenje speleološkog objekta „Špilja iznad Klanca“
- 7.6. Volonterska akcija čišćenja Špilje u Gornjem Lugu

8. PROJEKTI

- 8.1. „Uklanjanje invazivne strane vrste *Herpestes javanicus auropunctatus* s otoka Škrda u Ličko-senjskoj županiji
- 8.2. Planinski centar „Bijeli Potoci“ – Natura 2000 tematski park
- 8.3. Skriveni svijet ličkih šuma i voda
- 8.4. Uređenje posebnog botaničkog rezervata "Lun-divlje masline" za prijem posjetitelja
- 8.5. Učionica na otvorenom" u posebnom rezervatu šumske vegetacije „Laudonov gaj

9. SURADNJA S OPĆINAMA I GRADOVIMA

- 9.1. Grad Novalja
- 9.2. Grad Otočac
- 9.3. Općina Udbina
- 9.4. Općina Donji Lapac

10. EDUKACIJE I SEMINARI

11. FINACIJSKO IZVJEŠĆE JAVNE USTANOVE ZA 2024. GODINI

12. SAŽETAK

1. UVOD

Javnu ustanovu za upravljanje zaštićenim područjima i drugim zaštićenim dijelovima prirode na području Ličko-senjske županije osnovala je Ličko-senjska županija 2006. godine („Županijski glasnik“ br. 24/06, 1/07, 7/10, 23/10 i 20/14), dok je s radom započela krajem 2019. godine. Rad Javne ustanove usklađen je s odredbama Zakona o zaštiti prirode kao i s odredbama podzakonskih akata s područja zaštite prirode.

Javna ustanova za upravljanje zaštićenim područjima i drugim zaštićenim dijelovima prirode na području Ličko-senjske županije obavlja djelatnosti zaštite, održavanja i promicanja zaštićenog područja u cilju zaštite i očuvanja izvornosti prirode, osiguravanja neometanog odvijanja prirodnih procesa i održivog korištenja prirodnih dobara te nadzire provođenje uvjeta i mjera zaštite prirode na području kojim upravlja te sudjeluje u prikupljanju podataka u svrhu praćenja stanja očuvanosti prirode (monitoring).

U ostvarivanju ciljeva očuvanja prirode JU surađuje s brojnim institucijama, organizacijama kao i s dionicima na terenu. Zaštita prirode na državnoj razini u nadležnosti je Ministarstva zaštite okoliša i zelene tranzicije.

Djelovanje Javne ustanove financira se iz proračuna Ličko-senjske županije, vlastitih prihoda JU (npr. koncesijska odobrenja i dr.) te drugih izvora financiranja (europskih i drugih fondova i dr.). Ustanovom upravlja Upravno vijeće od pet članova koje imenuje župan Ličko-senjske županije, a predstavlja ju i zastupa ravnatelj kojeg imenuje županijska skupština na temelju provedenog javnog natječaja.

2. USTROJSTVO JAVNE USTANOVE

Ustrojstvo Javne ustanove određuje se Pravilnikom o unutarnjem ustrojstvu i načinu rada (KLASA: 112-01/22-01/01, URBROJ: 2125-71-22-04, od 07. rujna 2022. godine). Ovim Pravilnikom JU za zaštitu i očuvanje prirode LSŽ je ustrojena kroz pet unutarnjih ustrojstvenih jedinica:

1. Ured ravnatelja
2. Odjel stručnih poslova zaštite, održavanja, očuvanja i održivog korištenja zaštićenih područja i područja ekološke mreže
3. Odjel čuvarske službe
4. Odjel općih, financijskih poslova i projekata i tehničkih poslova

Ustroj Javne ustanove određuje se Pravilnikom o unutarnjem ustrojstvu i načinu rada, te su njime ustrojena kroz četiri ustrojstvene jedinice ukupno 22 radna mjesta, od čega je trenutno zaposleno pet djelatnika (ravnateljica, stručni voditelj, stručni suradnik – edukator, stručni suradnik za inventarizaciju, monitoring i praćenje stanja ekološke mreže, te voditelj čuvarske službe).

IME I PREZIME	RADNO MJESTO	ODJEL	TIP UGOVORA
Tomislava Maratović Jurković	ravnateljica	Ured ravnatelja	Određeno (mandatno razdoblje)
Ana Brkljačić	stručni voditelj	Odjel stručnih poslova zaštite, održavanja, očuvanja i održivog korištenja zaštićenih područja i područja ekološke mreže	Određeno (mandatno razdoblje)
Tomislav Rukavina	glavni čuvar prirode	Odjel čuvarske službe	Ugovor na neodređeno
Luka Krmpotić	stručni suradnik za inventarizaciju, monitoring i	Odjel stručnih poslova zaštite, održavanja, očuvanja i održivog korištenja zaštićenih	Ugovor na neodređeno

JU za zaštitu i očuvanje prirode LSŽ

	praćenje stanja ekološke mreže	područja i područja ekološke mreže	
Hana Krpan	Stručni suradnik - edukator	Odjel stručnih poslova zaštite, održavanja, očuvanja i održivog korištenja zaštićenih područja i područja ekološke mreže	Ugovor na neodređeno

2.1. Upravno vijeće

Ustanovom upravlja Upravno vijeće od pet članova (predsjednika i četiri člana od kojih je jedan predstavnik iz redova radnika) koje imenuje i razrješava župan Ličko-senjske županije, a predstavlja ju i zastupa ravnatelj kojeg imenuje županijska skupština na temelju provedenog javnog natječaja.

Upravno vijeće Ustanove obavlja poslove određene Zakonom i Odlukom o osnivanju, te donosi:

- Statut Ustanove uz suglasnost Župana,
- Poslovnik o radu Upravnog vijeća,
- Plan upravljanja zaštićenim područjem i/ili područjem ekološke mreže sukladno Zakonu,
- Godišnji program zaštite, održavanja, očuvanja, promicanja i korištenja zaštićenog područja i prati njegovo izvršavanje uz suglasnost Župana, a na način utvrđen Zakonom,
- Pravilnik o unutarnjem ustrojstvu i načinu rada
- Pravilnik o plaćama ustanove uz suglasnost Župana
- Godišnji financijski plan i godišnji obračun Ustanove,
- Odluke o stjecanju, opterećenju i otuđenju nekretnina ili druge imovine u vlasništvu Ustanove čija je pojedinačna vrijednost veća od 70.000,00 kuna (bez PDV-a), a za vrijednosti veće od 200.000,00 kuna (bez PDV-a) uz suglasnost Župana, odnosno Županijske skupštine i
- druge opće akte određene Statutom Ustanove.

Upravno vijeće također predlaže Županijskoj Skupštini promjenu naziva i sjedišta Ustanove, promjenu ili proširenje djelatnosti sukladno Zakonu i Statutu Ustanove, podnosi Županu izvješće o ostvarenju plana upravljanja i godišnjeg programa zaštite,

6

JU za zaštitu i očuvanje prirode LSŽ

održavanja, očuvanja, promicanja i korištenja zaštićenog područja do 1. ožujka tekuće godine za prethodnu godinu i sukladno Zakonu dostavlja ga nadležnom tijelu, podnosi Županijskoj skupštini godišnje izvješće o radu Ustanove za prethodnu godinu. Upravno vijeće raspisuje javni natječaj za imenovanje ravnatelja Ustanove, raspisuje javni natječaj te imenuje i razrješava stručnog voditelja, glavnog čuvara prirode i čuvara prirode iz članka 25., 29. i 30. Statuta, imenuje odnosno bira članove radnih tijela Upravnog vijeća, odlučuje o stručnim pitanjima rada Ustanove u okviru djelokruga utvrđenog zakonom i Statutom, analizira provedene mjere zaštite, daje ravnatelju mišljenja i prijedloge glede organizacije rada i uvjeta za razvojne djelatnosti, odlučuje i o drugim pitanjima predviđenim zakonom, Statutom i općim aktima Ustanove.

IME I PREZIME	FUNKCIJA	USTANOVA/ORGANIZACIJA
Ana Rukavina Stilinović	predsjednica	Ličko-senjska županija
Robert Lilion	član	HEP
Kristijan Bakarić	član	HEP
Josip Dragičević	član	Ličko-senjska županija
Ana Brkljačić	Članica (predstavnica radnika)	JU za zaštitu i očuvanje prirode LSŽ

2.2. Ured ravnatelja

Voditelj Ustanove je ravnatelj koji predstavlja i zastupa Ustanovu i odgovoran je za zakonitost njenog rada.

Ravnatelj poduzima sve pravne radnje u ime i za račun Ustanove, organizira i vodi poslovanje Ustanove sukladno zakonu, Statutu i drugim općim aktima Ustanove, provodi odluke Upravnog vijeća i osigurava uvjete za njegov rad, osigurava osposobljavanje stručnih i nadzornih djelatnika Ustanove, osigurava javnost rada Ustanove u skladu sa Zakonom i Statutom Ustanove, zastupa Ustanovu u svim postupcima pred sudovima, upravnim i drugim državnim tijelima, donosi odluke o stjecanju, opterećenju i otuđenju nekretnina ili druge imovine u vlasništvu ustanove pojedinačnih vrijednosti do 70.000,00 kuna (bez PDV-a) daje pisanu punomoć drugoj osobi za zastupanje Ustanove u pravnom prometu, određuje osobe za potpisivanje financijske i druge dokumentacije, predlaže Upravnom vijeću imenovanje stručnog voditelja, glavnog čuvara i čuvara prirode, odlučuje o pravima i obvezama iz radnih odnosa zaposlenika u skladu s općim aktima Ustanove, sudjeluje u radu Upravnog vijeća bez prava odlučivanja, obavlja i druge poslove određene zakonom i Statutom. Ravnatelja imenuje i razrješava Županijska skupština na prijedlog Upravnog vijeća, a na

JU za zaštitu i očuvanje prirode LSŽ

temelju javnog natječaja koji raspisuje i provodi Upravno vijeće u skladu sa Zakonom i Statutom.

2.3. Odjel stručnih poslova zaštite, održavanja, očuvanja i održivog korištenja zaštićenih područja i područja ekološke mreže

Stručni voditelj vodi stručni rad Ustanove. Stručnog voditelja imenuje i razrješava Upravno vijeće na prijedlog ravnatelja, a na temelju javnog natječaja kojeg raspisuje Ustanova. Za stručnog voditelja može se imenovati osoba koja ima završen preddiplomski i diplomski sveučilišni studij ili integrirani preddiplomski i diplomski sveučilišni studij ili specijalistički diplomski stručni studij iz prirodnih, biotehničkih, biomedicinskih i tehničkih područja, s najmanje pet godina radnog iskustva u struci. Mandat stručnog voditelja traje četiri godine i ista osoba može biti ponovo izabrana.

Stručni voditelj brine o pitanjima stručnog rada Ustanove, organizacije rada i unaprjeđivanja uvjeta rada za ostvarivanje djelatnosti Ustanove, vodi stručne poslove u vezi zaštite i održavanja zaštićenih područja i ekološke mreže kojima Ustanova upravlja te očuvanja izvornosti prirode i održivog korištenja prirodnih dobara; sudjeluje u izradi programa rada Ustanove, skrbi o provedbi programa rada u dijelu koji se odnosi na stručna pitanja, vodi, koordinira i nadzire obavljanje svih stručnih poslova Ustanove koji se odnose na temeljnu njenu djelatnost.

2.4. Odjel čuvarske službe

Neposredni nadzor u zaštićenom području i područjima ekološke mreže obavljaju glavni čuvar prirode i čuvari prirode. Glavni čuvar i čuvari prirode obavljaju stručne poslove vezane za područje za koje su izabrani. Opći uvjeti za prijem u službu glavnog čuvara prirode i čuvara prirode su zdravstvena sposobnost za obavljanje poslova glavnog čuvara prirode i čuvara prirode i hrvatsko državljanstvo. Za glavnog čuvara prirode može se imenovati osoba koja ima najmanje završen preddiplomski sveučilišni studij ili stručni studij u trajanju od najmanje tri godine iz prirodnih, biotehničkih, biomedicinskih, tehničkih ili društvenih područja, s najmanje tri godine radnog iskustva u struci, te ima položen stručni ispit. Glavnog čuvara prirode imenuje i razrješava Upravno vijeće ustanove na prijedlog ravnatelja, a na temelju provedenog javnog natječaja.

Čuvara prirode imenuje i razrješava Upravno vijeće ustanove na prijedlog ravnatelja, a na temelju provedenog javnog natječaja. Prava, dužnosti i odgovornosti čuvara prirode pobliže se uređuju Pravilnikom o unutarnjem ustrojstvu i načinu rada Ustanove. Glavni čuvar i čuvari prirode obavljaju stručne poslove vezane za područje za koje su izabrani.

3. PLANSKI DOKUMENTI I OPĆI AKTI

U trenutku izrade ovog Izvješća, Javna ustanova posjeduje slijedeće pravne akte:

- Odluka o osnivanju JU za upravljanje zaštićenim područjima i drugim zaštićenim prirodnim vrijednostima na području Ličko-senjske županije
- Statut Javne ustanove za upravljanje zaštićenim područjima i drugim zaštićenim dijelovima prirode na području Ličko-senjske županije
- Pravilnik o unutarnjem ustrojstvu i načinu rada JU za upravljanje zaštićenim područjima i drugim zaštićenim prirodnim vrijednostima na području Ličko-senjske županije
- Pravilnik o plaćama JU za upravljanje zaštićenim područjima i drugim zaštićenim prirodnim vrijednostima na području Ličko-senjske županije
- Pravilnik o provedbi postupka jednostavne nabave Javne ustanove za upravljanje zaštićenim područjima i drugim zaštićenim dijelovima prirode na području Ličko-senjske županije
- Pravilnik o radu Javne ustanove za upravljanje zaštićenim područjima i drugim zaštićenim dijelovima prirode na području Ličko-senjske županije
- Poslovnik o radu Upravnog vijeća Javne ustanove za upravljanje zaštićenim područjima i drugim zaštićenim dijelovima prirode na području Ličko-senjske županije
- Pravilnik o provedbi javnog natječaja za zasnivanje radnog odnosa u Javnoj ustanovi za upravljanje zaštićenim područjima i drugim zaštićenim dijelovima prirode na području Ličko-senjske županije

Ustanova usklađuje svoje poslovanje i prema slijedećim, važećim, Planovima upravljanja:

- Plan upravljanja ornitološkim rezervatima i područjima ekološke mreže otoka Paga (PU 6092-1)
- Plan upravljanja zaštićenim područjima i područjima ekološke mreže otoka Raba (PU 6089)
- Plan upravljanja zaštićenim područjima i područjima ekološke mreže Gorskog kotara i sjeverne Like (PU 6025)

JU za zaštitu i očuvanje prirode LSŽ

4. ZAŠTIĆENA PODRUČJA

Ukupna površina zaštićenih područja i područja ekološke mreže u Ličko-senjskoj županiji iznosi 315.884,48 ha, što čini 59 % ukupne površine ove županije. JU za zaštitu i očuvanje prirode LSŽ nadležna je za 145.265,27 ha, tj. 46 % ukupne površine zaštićenih područja i područja ekološke mreže unutar Ličko-senjske županije. Temeljem Zakona o zaštiti prirode

JU za zaštitu i očuvanje prirode LSŽ upravlja s ukupno 10 zaštićenih područja:

- tri posebna rezervata: Lun - divlje masline, Velika Plješivica-Drenovača, Laudonov gaj,
- četiri značajna krajobraza: Dabarsko polje, Bijeli Potoci-Kamensko, Gacko polje, Zrće (u fazi ukidanja zaštite)
- tri spomenika prirode: Vrela Gacke, Pčelinja špilja, Špilja Ostrovica.

Ustanova također upravlja područjem ekološke mreže koje je zaštićeno u kategorijama kojima upravlja ustanova, odnosno područjem ekološke mreže koje nije zaštićeni dio prirode sukladno Zakonu o zaštiti prirode te osigurava očuvanje područja ekološke mreže u okviru svoje nadležnosti. Uredbom o ekološkoj mreži i nadležnostima Javnih ustanova za upravljanje područjima ekološke mreže („Narodne novine“, broj 80/2019 i 119/23), Javna ustanova za upravljanje zaštićenim područjima i drugim zaštićenim dijelovima prirode na području Ličko-senjske županije upravlja s 44 područja ekološke mreže, od čega 4 POP područja (područja značajna za očuvanje i ostvarivanje povoljnog stanja divljih vrsta ptica od interesa za Europsku uniju, kao i njihovih staništa, te područja značajna za očuvanje migratornih vrsta ptica, a osobito močvarna područja od međunarodne važnosti) i 40 POVS područja očuvanja značajna za vrste i stanišne tipove (područja značajna za očuvanje i ostvarivanje povoljnog stanja drugih divljih vrsta i njihovih staništa, kao i prirodnih stanišnih tipova od interesa za Europsku uniju) smještenih na području Ličko-senjske županije.

ŠIFRA	PODRUČJA	NAZIV PODRUČJA EKOLOŠKE MREŽE NATURA 2000
EKOLOŠKE MREŽE		
HR1000019		GORSKI KOTAR I SJEVERNA LIKA (POP)
HR1000021		LIČKA KRŠKA POLJA (POP)
HR1000023		SZ DALMACIJA I PAG (POP)
HR1000033		KVARNERSKI OTOCI (POP)
HR2000093		OSTRVIČKA ŠPILJA (POVS)
HR2000095		PČELINJA ŠPILJA (POVS)
HR2000098		PEĆINA (POVS)

10

JU za zaštitu i očuvanje prirode LSŽ

HR2000119	SINČIĆ ŠPILJA(POVS)
HR2000632	KRBAVSKO POLJE(POVS)
HR2000633	CRNAČKO POLJE(POVS)
HR2000634	STAJNIČKO POLJE(POVS)
HR2000635	GACKO POLJE(POVS)
HR2000876	CRNI VRH KOD VRHOVINA(POVS)
HR2000979	LAPAČKO POLJE(POVS)
HR2000911	KOLANJSKO BLATO-BLATO ROGOZA(POVS)
HR2001012	LIČKO POLJE(POVS)
HR2001021	LUN(POVS)
HR2001049	KRBAVICA(POVS)
HR2001058	LIČKA PLJEŠIVICA(POVS)
HR2001069	KANJON UNE(POVS)
HR2001113	KUKURUZOVIĆEVA ŠPILJA(POVS)
HR2001126	ROKINA BEZDANA(POVS)
HR2001127	MARKAROVA ŠPILJA(POVS)
HR2001128	ANTIĆ ŠPILJA(POVS)
HR2001154	ORLOVAC ŠPILJA(POVS)
HR2001181	IZVOR BAKOVAC(POVS)
HR2001254	DOLAC SEKULIĆA(POVS)
HR2001256	MEĐUGORJE-STRUŽNICA(POVS)
HR2001272	JADOVA(POVS)
HR2001295	JEZERANE(POVS)
HR2001301	PODBILO(POVS)
HR2001324	BJELOPOLJE(POVS)
HR2001332	VRHOVINSKO POLJE(POVS)
HR2001442	LASIĆA ŠPILJA(POVS)
HR3000026	DOLFIN I OTOCI(POVS)
HR3000038	UVALE SVTOJANJ V. M., UVALA LUSK(POVS)
HR3000039	UVALA CASKA-OD METAJNE DO RTA HANZINA(POVS)
HR3000040	PAG-OD UVALE LUKA V. DO RTA KRIŠTOFOR(POVS)
HR3000041	PAŠKA VRATA(POVS)
HR3000059	OTOCI ŠKRDA I MAUN(POVS)
HR3000179	LUN-PODMORJE(POVS)
HR3000180	UVALA STARA NOVALJA(POVS)
HR4000019	PAŠKE STIJENE VELEBITSKOG KANALA (RT DEDA-RT KRIŠTOFOR)(POVS)
HR5000019	GORSKI KOTAR I SJEVERNA LIKA(POVS)

5. RAD JAVNE USTANOVE U 2024. GODINI

Rad i poslovanje JU za zaštitu i očuvanje prirode LSŽ provodi se temeljem Godišnjeg programa zaštite, održavanja, očuvanja, promicanja i korištenja zaštićenih područja. Godišnji program je objavljen na mrežnoj stranici Javne ustanove <https://zop-lsz.hr/dokumenti/#GIR>

Poslovanje Javne ustanove financira se iz proračuna Ličko-senjske županije, vlastitih prihoda JU (npr. koncesijska odobrenja i dr.) te drugih izvora financiranja (europskih i drugih fondova i dr.).

5.1. Ured ravnatelja

Zbog nedostatka djelatnika, svi poslovi vezani za administrativne i stručne poslove, protokolarne poslove, kadrovske, financijske, knjigovodstvene, računovodstvene poslove kao i nabavu računalne opreme, uredskog materijala itd., obavljaju se u Uredu ravnatelja. Pored redovne organizacije i vođenja poslovanja Javne ustanove za zaštitu i očuvanje prirode Ličko-senjske županije u uredu ravnatelja, u kojemu je zaposlena samo jedna osoba - ravnatelj obavljaju se i poslovi prijama, otpreme i pohrane pismena, obavljaju se stručni poslovi i aktivnosti iz djelokruga Ustanove koji se odnose na edukaciju i promidžbu, izrađuju se godišnji programi zaštite, održavanja, očuvanja, promicanja i održivog korištenja zaštićenih područja, godišnja izvješća o radu Javne ustanove, izrađuju se Financijski planovi, Financijska izvješća (kvartalna i godišnja), Godišnji izvještaj o izvršenju Financijskog plana Javne ustanove za zaštitu i očuvanje prirode Ličko-senjske županije itd.

5.2. Odjel stručnih poslova zaštite, održavanja, očuvanja i održivog korištenja zaštićenih područja i područja ekološke mreže Javne ustanove za zaštitu i očuvanje prirode Ličko-senjske županije

Odjel stručnih poslova zaštite, održavanja, očuvanja i održivog korištenja zaštićenih područja i područja ekološke mreže (dalje u tekstu - Stručna služba) tijekom 2024. godine doživjela je promjene broju zaposlenih. U siječnju 2024. godine, uz stručnog voditelja popunila je i radno mjesto savjetnika za inventarizaciju. Početkom rujna, po isteku četverogodišnjeg mandata stručnog voditelja, radno mjesto je ostalo upražnjeno odlaskom dotadašnjeg djelatnika iz Ustanove. Djelatnica zatečena na radnom mjestu stručne savjetnice za inventarizaciju, provedenim javnim natječajem, postala je stručna voditeljica. U Stručnu službu u studenom su zaposlene još dvije osobe na prethodno

JU za zaštitu i očuvanje prirode LSŽ

spomenuta radna mjesta – stručni suradnik za inventarizaciju, monitoring i praćenje stanja ekološke mreže, stručni suradnik – edukator.

U okviru redovite djelatnosti Stručne službe obavljene su slijedeće aktivnosti:

- Provođenje postupaka javnih nabava
- Sudjelovanje na stručnim sastancima i edukacijama
- Terenski rad u pripremi i odabiru točaka istraživanja za odabrane stanišne tipove i vrste u područjima ekološke mreže HR2000635 Gacko polje i HR2000879 Lapačko polje
- Terenski rad u pripremi i odabiru lokacija istraživanja za izradu Stručne podloge za poboljšanje stanja očuvanosti vrste hrvatski pijor (*Telestes croaticus*) u Jadovi, u okviru projekta „Skriveni svijet ličkih šuma i voda“
- Rad na terenu s glavnim čuvarom prirode u okviru njegovih redovitih radnih aktivnosti
- Izrada popisa biljnih vrsta za neke od lokaliteta na kojima su vršeni terenski obilasci. Popisi biljnih vrsta su uneseni u Flora Croatica Database (FCD bazu) – nacionalnu bazu flore Republike Hrvatske, čime su postali javno dostupni stručnoj javnosti, kao i korisnicima općenito

5.3. Nadzor čuvarske službe zaštićenih područja i područja ekološke mreže NATURA 2000 na području Ličko-senjske županije

Čuvarska služba Javne Ustanove tijekom 2024. godine je imala zaposlenog samo Glavnog čuvara prirode, te je koristila terensko vozilo Dacia Duster za terenske obilaske. Terenski obilasci i neposredan nadzor su obuhvaćali zaštićena područja prema nacionalnoj klasifikaciji zaštite prirode kao i ekološke mreže u kategorijama zaštite kojima upravlja Ustanova (10 zaštićenih područja I 44 Natura 2000 područja). Tijekom protekle godine služba je izvršila ukupno 99 terenskih izvida, od toga 40 su bila u zaštićenim područjima dok 59 se odnosio na ekološku mrežu. Terenski izvidi su se odnosili na razne tematske aktivnosti vezane za nadzor terena ali i druge aktivnosti poput monitoringa vrsta i staništa, provedbu projekta “Uklanjanje invazivne strane vrste *Herpestes javanicus Auropunctatus* s otoka Škrda u Ličko-senjskoj županiji”, obavljanja infrastrukturnih priprema i poslova vezanih za realizaciju budućih projektnih aktivnosti. Najveći broj prekršaja i nedozvoljenih aktivnosti se odnosio na bespravno odlaganje veće količine otpada u okoliš, sve evidentirane lokacije su prijavljene kroz ELOO sustav dojave MINGOR-a. Također je obavljeno 9 inspekcijskih nadzora od strane Državnog inspektorata, Sektor za nadzor zaštite okoliša, zaštite prirode i vodopravni nadzor kojim nisu utvrđene nepravilnosti vezane za rad Ustanove iz područja zaštite prirode.

JU za zaštitu i očuvanje prirode LSŽ

Niz je drugih poslova koje je služba obavljala tijekom protekle godine u sklopu raznih aktivnosti Ustanove, te zajedničke aktivnosti sa Stručnom službom :

- Značajan dio poslova službe se odnosio na monitoring i praćenje stanja flore i faune, pa tako su se provodili ciljani terenski izvidi praćenja vodenih sustava (pior, vidra, bjelonogi rak), izrada i postavljanje hvataljki za vodozemce (veliki i planinski vodenjak), postavljanje foto zamki za praćenje životinja (prioritet velike zvijeri), praćenja podzemnih staništa (kolonije šišmiša) i opažanja na staništima biljnih vrsta,
- Služba je aktivno sudjelovala u nacionalnom monitoring velikih zvjeri gdje je terenskim izvidima i metodom postavljanja foto zamki utvrđeno i evidentirano 54 opažanja velikih zvjeri (vuk i ris),
- Aktivan angažman i suradnja tijekom cijele godine je bio sa Veterinarskim fakultetom u Zagrebu u svrhu praćenja stanja populacije risa,
- Aktivno sudjelovanje u Timu tragača MINGOR-a i provedba aktivnosti tima vezano za praćenje velikih zvijeri,
- Tijekom cijele godine se provodio monitoring Tetrao Urogallus (Tetrijeb gluhan) na području Plješivice te postavljale foto zamke i vršila periodična pretraga terena u svrhu pronalaska tragova prisustva vrste. Monitoring se provodio u suradnji sa Šumarskim fakultetom iz Zagreba,
- Sudjelovanje u terenskim obilascima i sastancima vezano za pripremu projektnih zadataka obnove staništa u Laudonovom gaju i na rijeci Jadovi sa OIKON-om i Prirodoslovno – matematičkim fakultetom iz Zagreba,
- U suradnji sa stručnom službom izvršena inventarizacija livadnih ploha te vodenih staništa sa udrugom BIOM na području Gackog polja,
- Sudjelovanje na čišćenju speleološkog objekta U Gornjem Lugu u sklopu akcije „Čisto Podzemlje“
- Obavljena priprema i organizacija akcije čišćenja speleološkog objekta iznad Tonković vrele u Sincu povodom „Dan planete zemlje“.
- Odrađeni tehnički poslovi održavanja i košnje poučne staze u Laudonovom gaju.
- Obilazak Spomenika prirode spilja Ostrovica u svrhu izrade inventarizacijske geomorfološke studije i izrade speleološkog nacrtu, te postavljanje ulaznih vrata na spilju u svrhu očuvanja arheoloških nalazišta,
- Sudjelovanje na raznim edukacijama vezano za praćenje vidre i šišmiša, praćenja velikih zvijeri, te godišnjem Seminaru čuvara prirode,
- Niz sastanaka i svakodnevnih kontakata sa raznim dionicima prostora kao što su lovo zakupnici, šumarije, vodoprivreda, komunalne službe i druge relevantne službe i institucije iz sektora zaštite prirode.

6. MONITORING I ISTRAŽIVANJA

U 2024. godini Javna ustanova provela je velik broj istraživanja koja su financirana iz Proračuna Ličko-senjske županije.

	Naziv znanstvenog istraživanja	Godina provođenja	Izvršitelj	Napomena
1.	Stručni konzervatorski elaborat kulturne baštine u području rijeke Jadove.	2024	Uprava za zaštitu kulturne baštine, Konzervatorski odjel u Gospiću	
2.	Istraživanje ciljnih vrsta leptira u područjima ekološke mreže HR2000635 Gacko polje, HR2000633 Crnačko polje i HR2000879 Lapačko polje	2024	Udruga Hyla	
3.	Monitoring odabranih ciljnih stanišnih tipova i vrsta u područjima ekološke mreže HR2000635 Gacko polje i HR2000879 Lapačko polje	2024	Udruga BIOM	
4.	Stručna podloga za poboljšanje stanja očuvanosti vrste hrvatski pijor u Jadovi, u okviru projekta "Skriveni svijet ličkih šuma i voda"	2025	Sveučilište u Zagrebu, Prirodoslovno-matematički fakultet Sveučilišta u Zagrebu	

Kulturna baština u području rijeke Jadove

U sklopu provođenja projekta „Skriveni svijet ličkih šuma i voda“ dobiveni su podaci koji su ukazali na potrebu detaljnijeg istraživanja kulturne baštine područja uz tok rijeke Jadove, u cilju dobivanja potpunijeg uvida u stvarno stanje. Riječ je o prostoru naseljenom od daleke prošlosti, na kojemu su tragovi aktivnog života vidljivi na najrazličitije načine, što je za profesionalan pristup bio dodatan izazov. Ovime potaknuta, Ustanova je sklopila ugovor s Ministarstvom kulture i medija, Uprava za

15

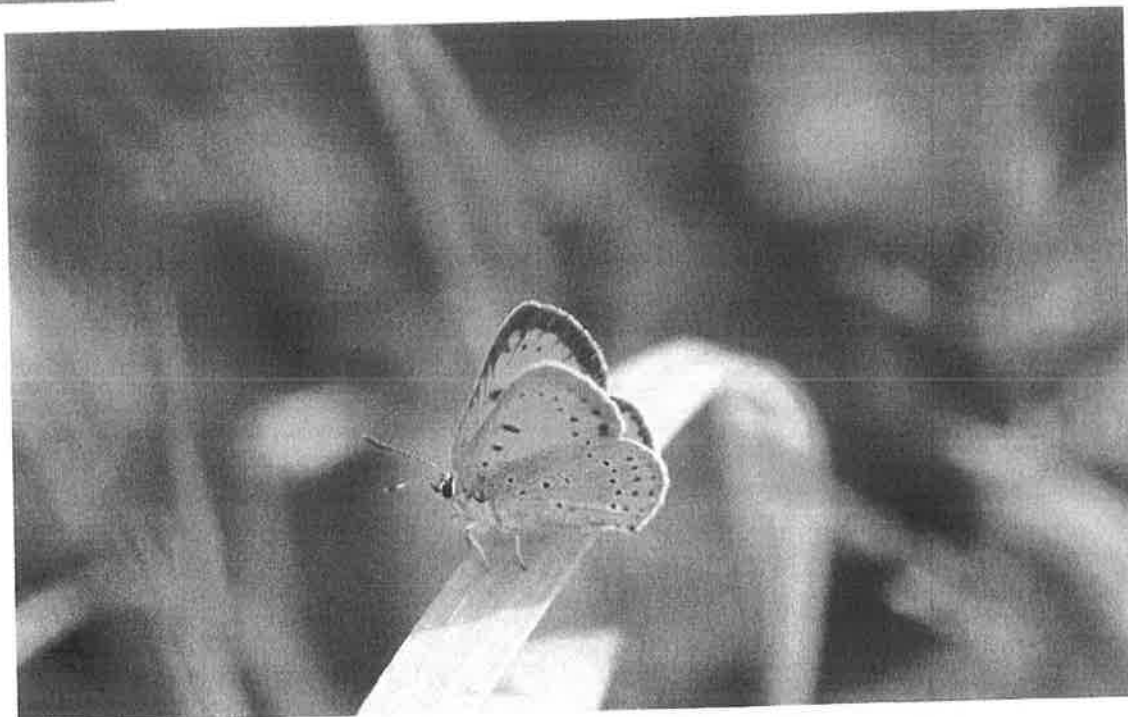
JU za zaštitu i očuvanje prirode LSŽ

zaštitu kulturne baštine, Područna konzervatorska služba Gospić, za izradu Konzervatorskog elaborata kulturne baštine područja rijeke Jadove. Isto je obuhvatilo znanstveno-istraživački terenski rad i na temelju toga oblikovanje završnog elaborata.

Istraživanje ciljnih vrsta leptira u područjima ekološke mreže HR2000635 Gacko polje, HR2000633 Crnačko polje i HR2000879 Lapačko polje

Cilj projekta je prikupiti i analizirati dostupne podatke o ciljanim vrstama leptira na odabranim područjima ekološke mreže, dopuniti ih podacima prikupljenim terenskim istraživanjem te izraditi prijedlog za uspostavu sustava praćenja stanja očuvanosti. Osim metodologije bilježenja prisutnosti ciljnih vrsta leptira na pogodnim staništima putem opažanja odraslih jedinki, testirana je i metodologija bilježenja prisutnosti ciljnih vrsta leptira pomoću njihovih jajašaca i/ili gusjenica na biljkama hraniteljicama. Ovaj pristup je važan jer dosadašnja istraživanja rijetko obuhvaćaju sve faze životnog ciklusa ovih vrsta. Preciznije razumijevanje prisutnosti i zahtjeva leptira u svim fazama razvoja ključno je za njihovu bolju zaštitu te učinkovitije očuvanje i upravljanje njihovim staništima unutar područja ekološke mreže. Tijekom istraživanja u 2024. godini, prikupljeni su dodatni podaci za istraživane ciljne vrste ekološke mreže kiseličinog vatrenog plavca (*Lycena dispar*) na HR2000633 Crnačkom polju, danju medonjicu (*Euplagia quadripunctaria*) HR2000635 Gacko polje i močvarnu ridu (*Euphydryas aurinia*) na HR2000879 Lapačkom polju. Odrasle jedinke kiseličinog vatrenog plavca i njihova jaja zabilježeni su na biljkama hraniteljicama roda *Rumex* u svibnju i srpnju na području Crnačkog polja.

Ženka kiseličinog vatrenog plavca (*Lycaena dispar*). Foto: IB

Odrasle jedinke močvarne riđe zabilježene su u svibnju, a gnijezda s gusjenicama na biljkama hraniteljicama *Gentiana cruciata* u srpnju na području Lapačkog polja.

Močvarna riđa (*Euphydryas aurinia*). Foto: DK

Odrasle jedinke danje medonjice zabilježene su krajem srpnja na području Gackog polja. Trenutno su staništa svih ciljnih vrsta u zadovoljavajućem stanju. Potrebno je redovito pratiti stanje staništa i vrsta. Predložen je prilagođeni program praćenja stanja ciljnih vrsta na tri područja ekološke mreže Crnačko, Gacko i Lapačko polje.

Danja medonjica (*Euplagia quadripunctaria*). Foto: IB.

(preuzeto: Burić I., Kranželić D., Lauš B. (2024): Istraživanje ciljnih vrsta leptira u područjima ekološke mreže HR2000635 Gacko polje, HR2000633 Crnačko polje i HR2000879 Lapačko polje. Završni izvještaj. Udruga Hyla)

Monitoring odabranih ciljnih stanišnih tipova i vrsta u područjima ekološke mreže HR2000635 Gacko polje i HR2000879 Lapačko polje

U sklopu ovog istraživanja provedeno je praćenje stanja ciljnih vrsta i staništa dva navedena područja ekološke mreže, kako bi se ispunila obaveza praćenja njihova stanja, koja proizlazi iz članka 11. Direktive o staništima (92/43/EZ). Podaci prikupljeni ovakvim praćenjem stanja države članice koriste za potrebe izvještavanja prema Europskoj komisiji sukladno članku 17. Direktive o staništima (92/43/EZ), koje se provodi svakih 6 godina. Za praćenje stanja na područjima ekološke mreže koja nisu dio parka prirode ili

JU za zaštitu i očuvanje prirode LSŽ

nacionalnog parka, zadužene su županijske javne ustanove, poput Javne ustanove za zaštitu i očuvanje prirode Ličko-senjske županije.

Kroz navedeno istraživanje prikupljeni su podaci o rasprostranjenosti i stanju ciljnih vrsta Natura 2000 *Apium repens* i *Chouardia litardierei* te ciljnih staništa 62A0 Istočno submediteranski suhi travnjaci (*Scorzonneretalia villosae*), 6410 Travnjaci beskoljenke (*Molinion caeruleae*), 6430 Hidrofilni rubovi visokih zeleni uz rijeke i šume (*Convolvulion sepium*, *Filipendulion*, *Senecion fluviatilis*), 3260 Vodni tokovi s vegetacijom *Ranunculion fluitantis* i *Callitricho-Batrachion*, 7230 Bazofilni cretovi na području ekološke mreže HR2000635 Gacko polje te ciljnog staništa 7230 Bazofilni cretovi na području ekološke mreže HR2000879 Lapačko polje.

Za stanište 62A0 istraživanje je provedeno na 13 te je zabilježeno ukupno 127 vrsta, s prosječnom raznolikosti od 35,54 vrste po snimci. Od istraživanih lokaliteta, većina ih se koristi kao košanica, dok je na 5 lokaliteta prisutna ispaša te iako je odražavanje travnjaka prisutno na svim lokalitetima, na dva lokaliteta je zabilježen početak sukcesije na rubnim dijelovima. Stoga je zaključeno da su travnjaci staništa 62A0 na području ekološke mreže HR2000635 Gacko polje trenutno u izvanrednom stupnju očuvanja.

Za stanište 6410 istraživanje je provedeno na 12 lokaliteta te je zabilježeno ukupno 90 vrste, s prosječnom raznolikosti od 22,82 vrste po snimci. Istraživane vlažne livade redovito se kose te nije zabilježena sukcesija drvenaste vegetacije i zabilježena je samo jedna invazivna vrsta. Stoga je zaključeno da stanišni tip 6410 na području ekološke mreže HR2000635 Gacko polje nalazi u izvanrednom stupnju očuvanja.

Za stanište 6430 istraživanje je provedeno na 1 lokalitetu te je zabilježeno je 12 vrsta. Lokalitet na kojem je napravljena vegetacijska snimka predstavlja dio šireg pojasa sastojine vrste *Filipendula ulmaria*, koja s južne strane obrubljuje močvarno područje Hržića te je stanište u izvanrednom stupnju očuvanja pošto se okolne livade i poljoprivredne parcele još uvijek redovno koriste, a močvarni dio je gotovo stalno s visokom raznom vode u tlu.

Za stanište 3260 istraživanje je provedeno na 11 lokaliteta i zabilježeno je 34 vrste, s prosječnom raznolikosti od 8,36 vrsta po snimci. Stupanj očuvanja staništa 3260 na području ekološke mreže HR2000635 Gacko polje je izvanredan, pošto je struktura rijeke još uvijek dobro očuvana, voda je bistra i s malo sedimenta, nisu zabilježene invazivne vrste te je razina poljoprivrede na okolnim poljima još uvijek ekstenzivna.

Za stanište 7230 istraživanje je provedeno na lokalitetu kod hotel Gacka i zabilježeno je 16 vrsta unutar sveze *Caricion davallianae*. Iako je cret na ovom lokalitetu još uvijek prisutan, površina ovog ceta je nekad bila znatno veća i na dijelu je prisutna sukcesija prema travnjaku. Stoga je stupanj očuvanja staništa 7230 na području ekološke mreže HR2000635 Gacko polje procijenjen kao osrednji.

JU za zaštitu i očuvanje prirode LSŽ

Za vrstu *Apium repens* istraživanje je provedeno na 14 lokaliteta i zabilježeno ukupno 37 vrsta, s prosječnom raznolikosti od 8,61 vrste po snimci.

Brojnost jedinki na većini lokaliteta je visoka te s obzirom na potrebe vrste za svjetlom, lokalitete je moguće očuvati poticanjem ekstenzivnog stočarstva te košnje na mjestima gdje to nije moguće. Stoga možemo zaključiti da je stupanj očuvanja vrste *Apium repens* na području ekološke mreže HR2000635 Gacko polje izvanredan.

Lokalitet kod hotela Gacka s vrstom *Apium repens* (u poplavljenom dijelu slike) (lokalitet Xar4).

Za vrstu *Chouardia litardierei* istraživanje je provedeno na ukupno 5 lokaliteta te je zabilježeno ukupno 58 vrsta, s prosječnom raznolikosti od 22,2 vrste po snimci. Većina lokaliteta je u dobrom stanju i vrsta je zabilježena na vlažnim livadama, ali je na jednom lokalitetu sukcesija prema mezofilnim košanicama. Također, brojnost populacije ove vrste je iznimno niska te je stoga stupanj očuvanja vrste *Chouardia litardierei* na području ekološke mreže HR2000635 Gacko polje procijenjen kao dobar.

Za stanište 7230 istraživanje je provedeno na lokalitetu Bare, u južnom dijelu Lapačkog polja. Zabilježeno je 11 vrsta unutar sveze *Caricion davallianae* Klika 1934 te iako je na cretu zabilježena i visoka pokrovnost vrste *Molinia caerulea*, ova vrsta je dio flore samog creta. Dio površine creta se redovito kosi, što doprinosi usporavanju zarastanja u drvenastu vegetaciju. Stoga možemo zaključiti da je stupanj očuvanja staništa 7230 Bazofilni cretovi na području ekološke mreže HR2000879 Lapačko polje trenutno u izvanrednom stanju.

JU za zaštitu i
očuvanje prirode LSŽ

Vlažni travnjak sveze Molinion caeruleae na kojem je najmanja brojnost vrste Chouardia litardiereri (lokalitet Gp29).

(preuzeto: Škunca L., Hudina T. (2024): Monitoring odabranih ciljnih stanišnih tipova i vrsta u područjima ekološke mreže HR2000635 Gacko polje i HR2000879 Lapačko polje. Finalna verzija. Udruga BIOM)

7. SPELEOLOŠKI OBJEKTI

Javna ustanova upravlja sa 11 speleoloških objekata na području Ličko- senjske županije od toga su dvije (HR2000093 OSTRVIČKA ŠPILJA, HR2000095 PČELINJA ŠPILJA) u kategoriji Spomenik prirode - geomorfološki. Ostalih 9 speleoloških objekata su zaštićeni prema Direktivi o staništima - Natura 2000 (HR2000098 PEĆINA, HR2000119 SINČIĆ ŠPILJA, HR2001113 KUKURUZOVIĆEVA ŠPILJA, HR2001126 ROKINA BEZDANA, HR2001127 MARKAROVA ŠPILJA, HR2001128 ANTIĆ ŠPILJA, HR2001154 ORLOVAC ŠPILJA, HR2001181 IZVOR BAKOVAC, HR2001442 LASIĆA ŠPILJA).

U 2024 godini Ustanova se sustavno bavila zaštitom, očuvanjem i praćenjem stanja u speleološkim objektima. Tijekom godine su odrađeni terenski poslovi topografskog snimanja Ostrovičke špilje u suradnji sa Speleološkim društvom Ursus Spelus iz Karlovca. Također tijekom istraživanja objekta su pronađeni prapovjesni arheološki nalazi koji su prijavljeni Konzervatorskom odjelu iz Gospića. Rješenjem istog odjela špilja je zatvorena metalnim vratima radi sprečavanja neželjenog ulaska i mogućeg otuđivanja arheoloških nalaza.

Izvršen redovni inspekcijski nadzor od strane Državnog inspektorata, Sektor za nadzor okoliša, zaštite prirode i vodopravni nadzor te nisu uočene nepravilnosti koje bi upućivale na eventualno mijenjanje stanišnih uvjeta u šilji, kao ni tragovi onečišćenja. Odrađeni pripremni radovi dogovori za topografsko snimanje Pčelinje špilje i obavljeni pregledi objekata u više navrata radi utvrđivanja stanja stanišnih uvjeta i eventualnih štetnih utjecaja na sam speleološki objekt, obavljen je i redovni inspekcijski nadzor od strane Državnog inspektorata, Sektor za nadzor okoliša, zaštite prirode i vodopravni nadzor te nisu uočene nepravilnosti.

Obavljen je terenski obilazak i redovni inspekcijski nadzor Kukuruzovićeve špilje gdje su također utvrđeni povoljni stanišni uvjeti za ciljne vrste, te nisu zabilježeni tragovi onečišćenja. Redovni terenski obilasci radi praćenja stanišnih uvjeta i kvalitete ekosustava su se provodili tijekom godine i u ostalim speleološkim objektima od strane Ustanove.

Obavljen je pregled Antića špilje u svrhu provjere prisutnosti Čovječja ribice (*Proteus anguinus*) kao i u Markarevoj špilji ali jedinke nisu potvrđene za vrijeme pregleda objekata. Također u više navrata je obavljen pregled špilje Pećina i Siničića špilje u svrhu praćenja stanja kolonija šišmiša. Ustanova je u 2024. godini odradila čišćenje speleološkog objekta Pećina u neposrednoj blizini Spomenika prirode Vrela Gacke, akcija je provedena u suradnji sa Komunalnim poduzećem „Gacka“, te isti objekt kao takav prijavljen u aplikaciju „Čisto podzemlje“.

JU za zaštitu i očuvanje prirode LSŽ

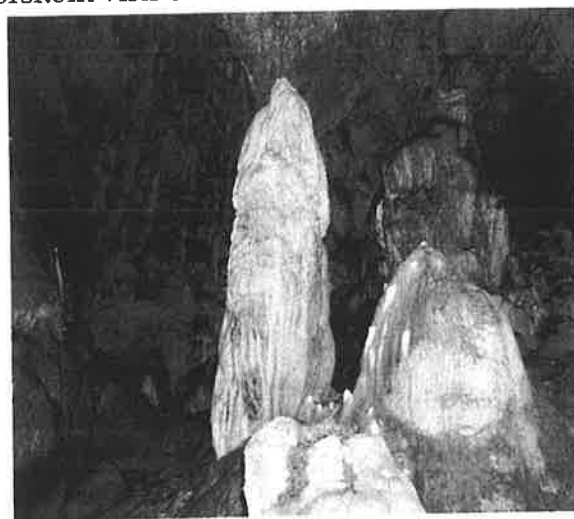
Spomenik prirode Pčelinja pećina

Ovo je jedna od najznačajnijih ličkih špilja. Odlikuje se velikim ulazom (20 m širok i 14 m visok), špiljskim ukrasima i dužinom od 200 m. Podatak o dužini je privremen jer se na toj udaljenosti nalazi jezero koje je spriječilo daljnja istraživanja pećinskog hodnika, a taj se zaciijelo nastavlja. Špilja je formirana u donjokrednim vapnencima, a na nadmorskoj visini od 740 m.

Spomenik prirode špilja Ostrovica

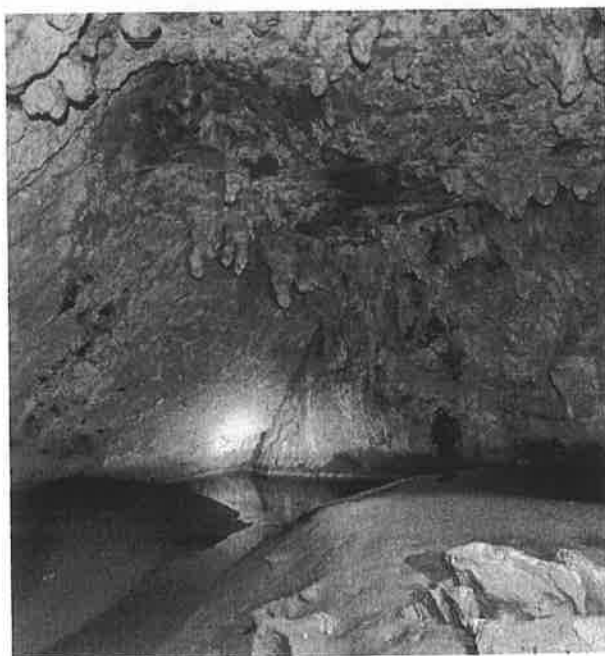
Špilja se nalazi 300 metara istočno od vrha Ostrovice (istočno od Gospića – kod istoimenog sela). Označena je na topografskim kartama i ide u red najznačajnijih ličkih špilja. Bogata je raznovrsnim špiljskim ukrasima (osobito kamenice s vodom), a dužina joj iznosi 130 m. U postranom hodniku nalazi se i malo jezero. Špilja se nalazi blizu ceste i naselja. Formirana je u krednim vapnencima, s nadmorskom visinom otvora 680 m.

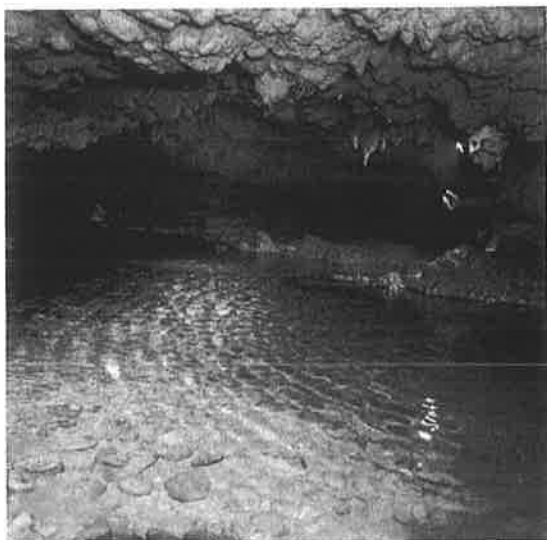
Speleološki objekt „HR2000119 Siničić špilja

Špilja se nalazi u Općini Brinje, prapovijesna lokacija u kojoj je 9500 godina prije Krista živio paleolitski lovac. Špilja se nalazi na popisu ekološke mreže Natura 2000 zbog endemske vrsta iz skupine rakušaca, tzv. Redenšekov rakušac.

Speleološki objekt „HR2001128 Antića špilja“

HR2001128 Antića špilja je područje ekološke mreže Natura 2000 kao stanište čovječje ribice. Špilja se nalazi u podnožju stijene te zbog samog geografskog položaja dolazi do onečišćenja objekta jer za vrijeme velikih oborina sav otpad s obližnjih obradivih polja i puteva završava u špilji. Uz otpad opasnost predstavljaju i otpadne vode koje se kroz špilju procjeđuju prema spremnicima pitke vode u podzemlju. Tijekom 2024. godine Ustanova je u suradnji s HGSSom provela akciju čišćenja objekta.

Čišćenje speleološkog objekta „Špilja iznad Klanca“

Javna ustanova za zaštitu i očuvanje prirode Ličko-senjske županije, u suradnji s poduzećem Gacka d.o.o. iz Otočca, provela je akciju čišćenja speleološkog objekta evidentiranog pod nazivom „Špilja iznad Klanca“. Smještena je u neposrednoj blizini lokalne prometnice u Sincu, mikrolokacija Klanac, u neposrednoj blizini Tonković vrila. Unutar špilje zatečen je otpad iz vremena Domovinskog rata, kada je ista korištena kao sklonište. Otpad je zbrinut prema pravilima gradskog komunalnog poduzeća.

Ova akcija dobre suradnje Ustanove i lokalne zajednice, prigodno je posvećena spomenu na datume 22. svibanj - koji se obilježava kao Svjetski dan biološke raznolikosti i Dan zaštite prirode Republike Hrvatske, te 05. lipanj - koji se obilježava kao Svjetski dan zaštite okoliša.

JU za zaštitu i očuvanje prirode LSŽ

Volonterska akcija čišćenja Špilje u Gornjem Lugu

Zagrebački speleološki savez kao nositelj inicijative „Čisto podzemlje“ organizirao je volontersku akciju čišćenja otpada odloženog u ulaznom dijelu Špilje u Gornjem Lugu, u naselju Žuta Lokva. U samom čišćenju sudjelovali su članovi nekoliko speleoloških udruga iz Zagreba, Karlovca, Samobora i Rijeke. Također su u znak potpore u akciji čišćenja sudjelovali: ministar gospodarstva i održivog razvoja, g. Damir Habijan, ravnatelj Zavoda za zaštitu okoliša i prirode g. Aljoša Duplić te predstavnici ureda Pučke pravobraniteljice. Na navedenoj lokaciji do sada su održane četiri akcije čišćenja te je do sada ukupno uklonjeno 66 kubičnih metara otpada.

8. PROJEKTI JAVNE USTANOVE

“Uklanjanje invazivne strane vrste *Herpestes Javanicus Auropunctatus* s otoka Škrda u Ličko-senjskoj županiji”.

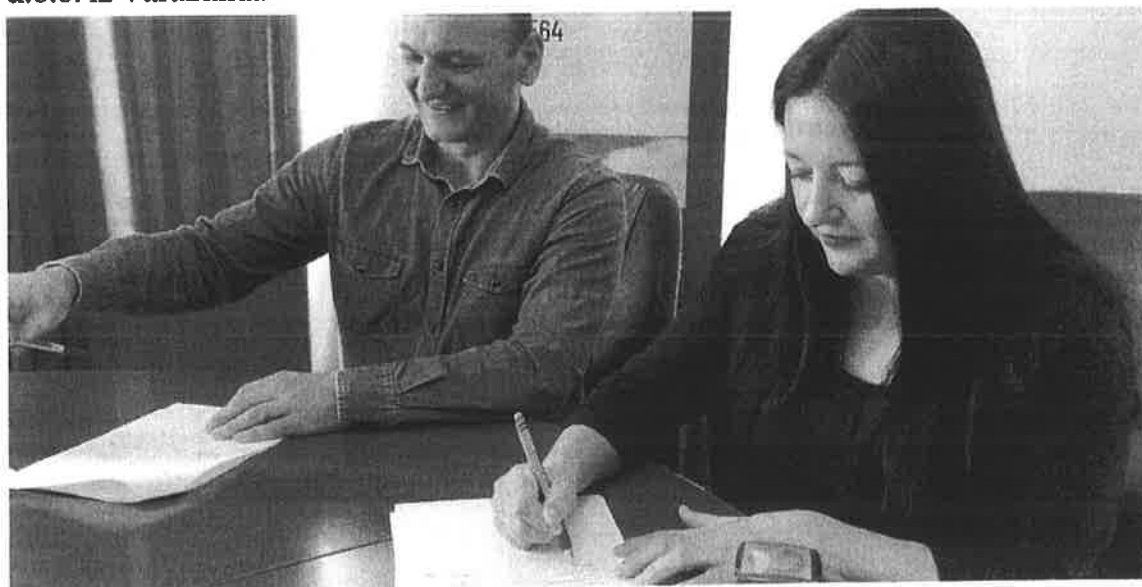
Cilj ovoga projekta je uspostaviti kontrolu utjecaja invazivnih stranih vrsta u dijelu područja u nadležnosti Javne ustanove za zaštitu i očuvanje prirode Ličko-senjske Županije, projekt se financira u 100 % iznosu od strane Fonda za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost, a vrijednost istoga je **140.500,00 eura**. Projekt traje četiri godine, a provodi se u određenom periodu jednom godišnje. U 2024. godini lovna sezona na otoku Škrda je otpočela 19. svibnja i trajala je do 01. srpnja 2024. godine (ukupno 44 lovna dana). Korištene su zamke mrtvolovke (112 komada) kao metoda za uklanjanje jedinki malog indijskog mungosa na površini prostornog obuhvata uklanjanja oko 2000000 m². Ukupan broj ulovljenih jedinki *Herpestes javanicus* na lokalitetu je iznosio 232 jedinke u četiri glavne zone lova i na 8 lovnih mjesta. Izračun ulova po jedinici lovnog napora (engl. CPUE) iznosio je 2.07. Ulovljene jedinke su zbrinute u jame sa živim vapnom. Također tijekom lova su ulovljene jedinke Štakora *Rattus* spp. kao neciljne vrste. Poslove lova i zbrinjavanja ulovljenih jedinki je provodio lovo zakupnik i izvršitelj aktivnosti iz ugovora BALAŠKO-M D.O.O.

Planinski centar „Bijeli Potoci“ – Natura 2000 tematski park

Početkom 2024. godine u prostorijama Javne ustanove za zaštitu i očuvanje prirode Ličko-senjske županije je sklopljen ugovor o javnoj nabavi za pružanje usluge izrade projektno-tehničke dokumentacije za projekt „Planinski centar Bijeli Potoci-Natura 2000 tematski park“. U postupku javne nabave odabran je izvođač Zelena gradnja d.o.o. iz Varaždina.

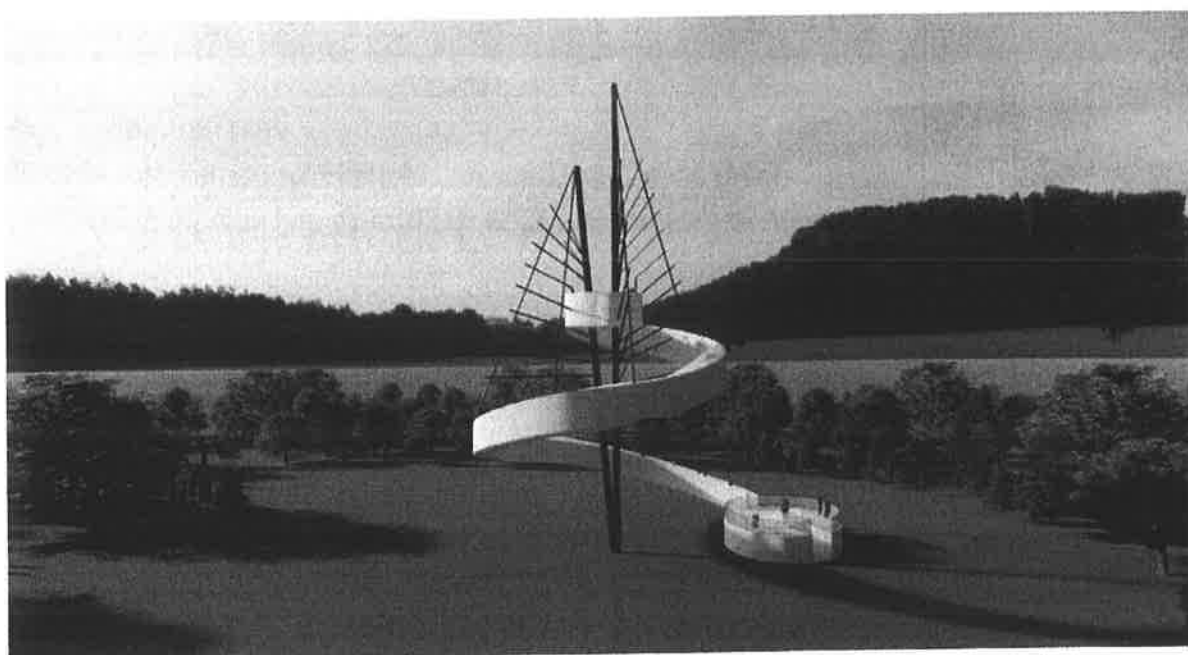
„Planinski centar Bijeli Potoci-Natura 2000 tematski park“ zamišljen je kao tematski park u kojem bi se stavljanjem u funkciju tematskih sadržaja uređenjem i opremanjem infrastrukture za posjetitelje uspostavio cjeloviti multifunkcionalni okvir za održivi i kontrolirani prijem posjetitelja, što obuhvaća obnovu i prenamjenu devastiranih objekata u zaštićenom području prirode, uređenje infrastrukture za posjetitelje, te opremanje infrastrukture za posjetitelje. Financijska vrijednost projekta iznosi 95.527,24 eura. Predmet planiranog zahvata odnosi se na projektiranje svih objekata Planinskog centra, uređenje krajobraza, sanaciju potoka, parkiralište i ostale zahvate unutra kompleksa „Planinski centar „Bijeli Potoci“ – Natura 2000 tematski park“. Lokacija zahvata je u ličko-senjskoj županiji, blizu grada Korenice, na obroncima Ličke Plješivice, a obuhvaća 14 čestica ukupne površine od 22000 m². Za navedeni obuhvat relevantni je Prostorni plan Ličko-senjske županije i IV.ID Prostornog plana uređenja općine Udbina, a trenutno je u fazi izrada V.ID Prostornog plana uređenja općine Udbina. Planira se izgradnja sljedeći objekata :

1. Ulaz
2. Vidikovac

JU za zaštitu i očuvanje prirode LSŽ

3. Park skulptura
4. Sjenica
5. Planinarsko sklonište i infocentar
6. Terenska postaja
7. Potok
8. Jezerce
9. Poučna staza
10. Digitalni centar za promatranje divljih životinja
11. Digitalni centar za promatranje divljih životinja uživo

„Skriveni svijet ličkih šuma i voda“

S ciljem poboljšanja upravljanje zaštićenim područjem prirode posebni rezervat šumske vegetacije Laudonov gaj te područjima ekološke mreže HR2000632 Krbavsko polje i HR2001272 Jadova, definiran je projekt „Skriveni svijet ličkih šuma i voda“ čija je svrha očuvati i unaprijediti stanje očuvanosti staništa ciljne vrste *Myotis bechsteinii* (velikouhi šišmiš) u području ekološke mreže HR2000632 Krbavsko polje ujedno i posebnom rezervatu šumske vegetacije Laudonov gaj, te staništa ciljne vrste *Telestes croaticus* (hrvatski pijor) u području ekološke mreže HR2001272 Jadova.

Cilj projekta je očuvati povoljno stanje staništa ciljnih vrsta *Myotis bechsteinii* (velikouhi šišmiš) i *Telestes croaticus* (hrvatski pijor) na ukupnoj površini od 769,65 ha i to 674,19 ha

JU za zaštitu i očuvanje prirode LSŽ

staništa za ciljnu vrstu *Myotis bechsteinii* (velikouhi šišmiš) i 95,46 ha staništa za ciljnu vrstu *Telestes croaticus* (hrvatski pijor).

Polazište za projekt je očekivani doprinos poboljšanom upravljanju zaštićenim područjima/područjima ekološke mreže Natura 2000 u Republici Hrvatskoj i vrstama.

Javnoj ustanovi je temeljem Javnog poziva za financiranje izrade projektne dokumentacije za prijavu projekata za financiranje iz Programa "Konkurentnost i kohezija 2021.-2027. Specifični cilj 2. vii raspisanog od Fonda za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost odobreno 127.750,00 eura. Tijekom 2024. godine, nakon provedenog postupka javne nabave sklopljen je ugovor s Prirodoslovno-matematičkim fakultetom Sveučilišta u Zagrebu za izradu stručne podloge za poboljšano upravljanje vrstom *Telestes croaticus* (hrvatski pijor), u području ekološke mreže HR2001272 Jadova. Stručna podloga je obuhvatila:

- Utvrđivanje postojećeg stanja i značajki svih zabilježenih vrsta ihtiofaune rijeke Jadove, s procjenama produkcije i brojnosti uz određivanje parametara ekološke zajednice, indeksa raznolikosti vrsta kao i definiranje najvažnijih hranidbenih lanaca
- Analizu ugroženosti pojedinih, posebno endemskih vrsta riba
- Procjenu ugroženosti staništa riba s posebnim osvrtom na smjerove i učestalost migracije vrste *Telestes croaticus* (hrvatski pijor).

Nakon provedenog postupka javne nabave za „Izradu projektne dokumentacije (stručna podloga, studijska dokumentacija, glavno-izvedbeni projekti) za projekt „Skriveni svijet ličkih šuma i voda“, sklopljeni su slijedeći ugovori:

- Izrada Stručna podloge za poboljšanje stanja očuvanosti vrste hrvatski pijor u Jadovi (Sveučilište u Zagrebu, Prirodoslovni – matematički fakultet)
- Izrada projektne dokumentacije (stručna podloga, studijska dokumentacija, glavno-izvedbeni projekti) za projekt „Skriveni svijet ličkih šuma i voda“ za ciljnu vrstu *Myotis bechsteinii* (velikouhi šišmiš). Za izrađivače je odabrana zajednica ponuditelja OIKON d.o.o. i Supernatural d.o.o., oboje iz Zagreba.
- Izrada projektne dokumentacije (stručna podloga, studijska dokumentacija, glavno-izvedbeni projekti) za projekt „Skriveni svijet ličkih šuma i voda“ za ciljnu vrstu *Telestes croaticus* (hrvatski pijor). Za izrađivača je odabrana tvrtka OIKON d.o.o. iz Zagreba.

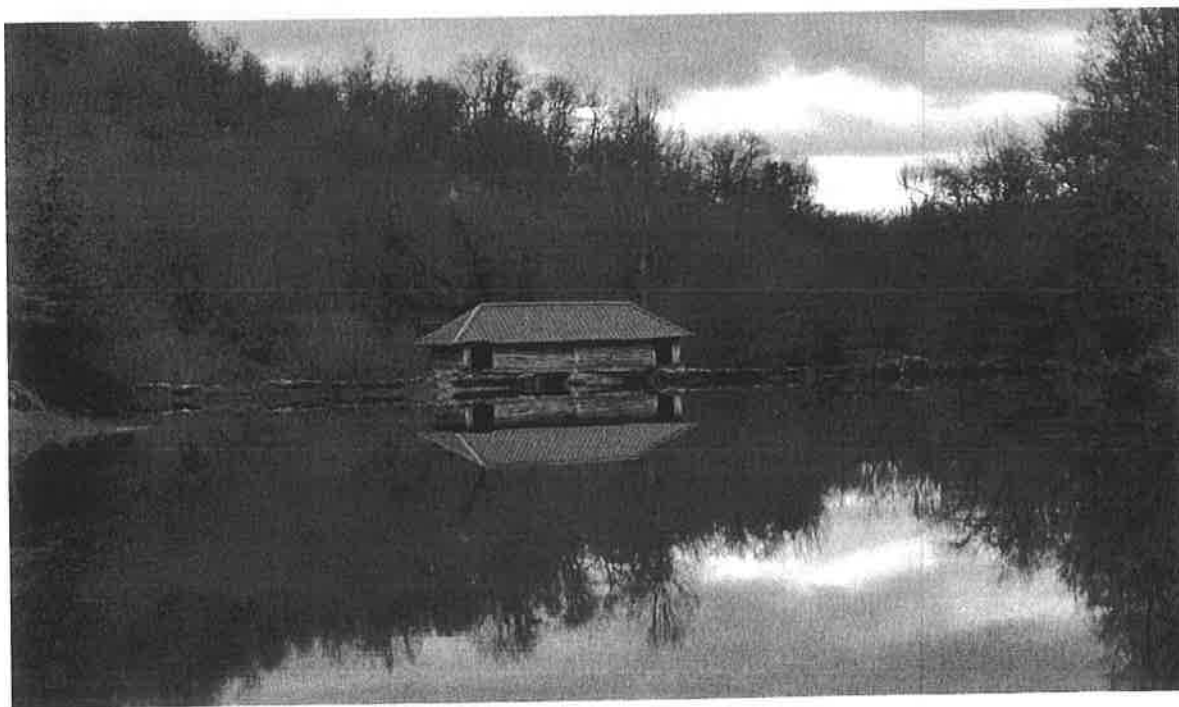
Za izradu projektne dokumentacije za ciljnu vrstu *Telestes croaticus* (hrvatski pijor) od velikog su značaja rezultati gore navedene stručne podloge, budući je ista izrađena temeljem terenskog rada, laboratorijskih analiza i literaturnih navoda i predstavlja glavne smjernice za sve daljnje aktivnosti na predmetnom području i na predmetnu temu.

JU za zaštitu i očuvanje prirode LSŽ

Do kolovoza 2025. godine očekuje se završetak izrade ugovorenih projektnih dokumentacija.

Slijedi prijava Ustanove na OPKK program (Operativni program Konkurentnost i kohezija iz Europskih strukturnih i investicijskih fondova) kojim bi trebala biti osigurana financijska sredstva za realizaciju projektnih aktivnosti.

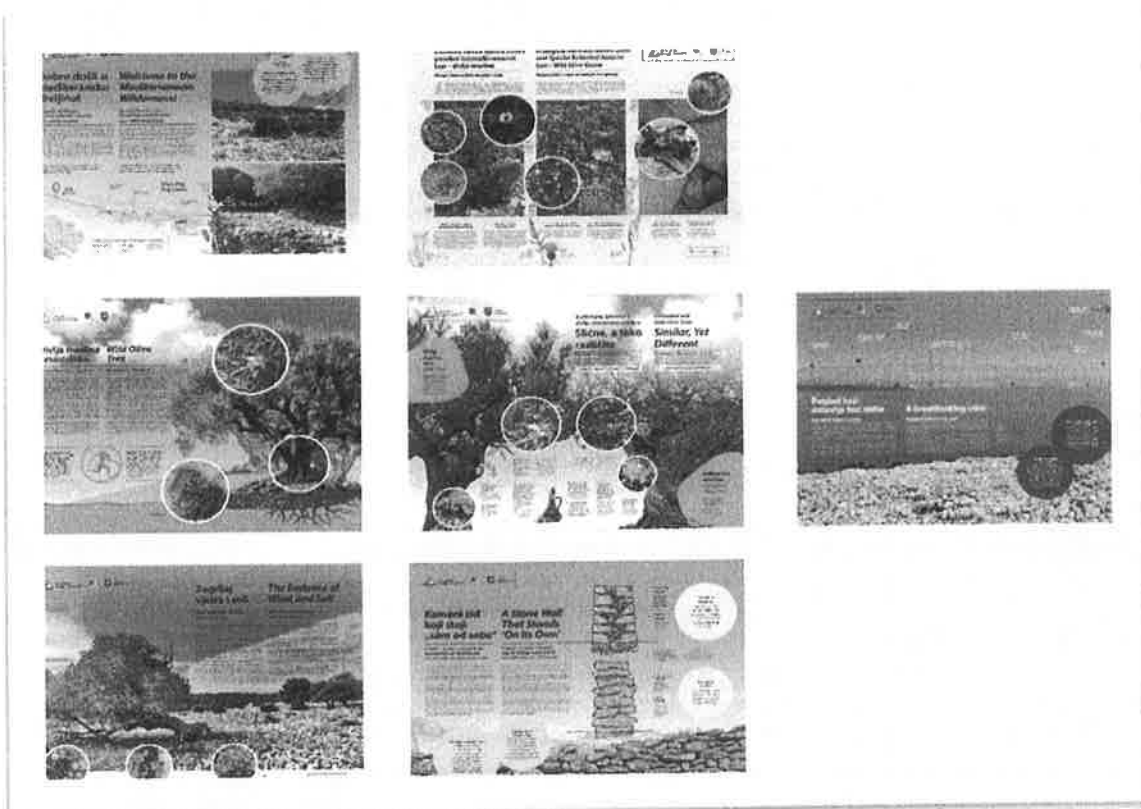

JU za zaštitu i očuvanje prirode LSŽ

Uređenje posebnog botaničkog rezervata „Lun – divlje masline“ za prijem posjetitelja

Cilj projekta je uspostaviti poučnu stazu u posebnom botaničkom rezervatu „Lun – divlje masline“ sukladno propisanim uvjetima o korištenju zaštićenog područja prirode u edukativno-informacijske svrhe. Obuhvat zahvata zauzima bi oko 23 ha. Novoformirana pješačka poučna staza iznosila bi oko 3100 metara uz interpretacijske zone tj. klupe za boravak i informacijske table: vidikovac prema Lošinjskim vratima, divlje masline *Olea oleaster* botanički sadržaji, proces kultivacije maslina, vidikovac prema Rabu i Velebitu, suhozidna baština, utjecaj bure na vegetaciju.

Procijenjena vrijednost projekta iznosi oko **310.000,00 eura**. Za navedeni projekt izrađeno je idejno rješenje financirano sredstvima Grada Novalje.

JU za zaštitu i očuvanje prirode LSŽ

„Učionica na otvorenom“

Direktor Fonda za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost g. Luka Balen i ravnateljica JU za zaštitu i očuvanje prirode LSŽ Tomislava Maratović Jurković sklopili su ugovor o sufinanciranju projekta „Učionica na otvorenom“.

Ukupna vrijednost projekta iznosi 41.691,55 eura s PDV-om. Fond za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost sufinancira s 80% procijenjenih troškova, odnosno 33.353,24 eura s PDV-om. Preostali dio iznosa s 20 % odnosno 8.338,31 eura s PDV-om osigurano je u Proračunu Ličko-senjske županije.

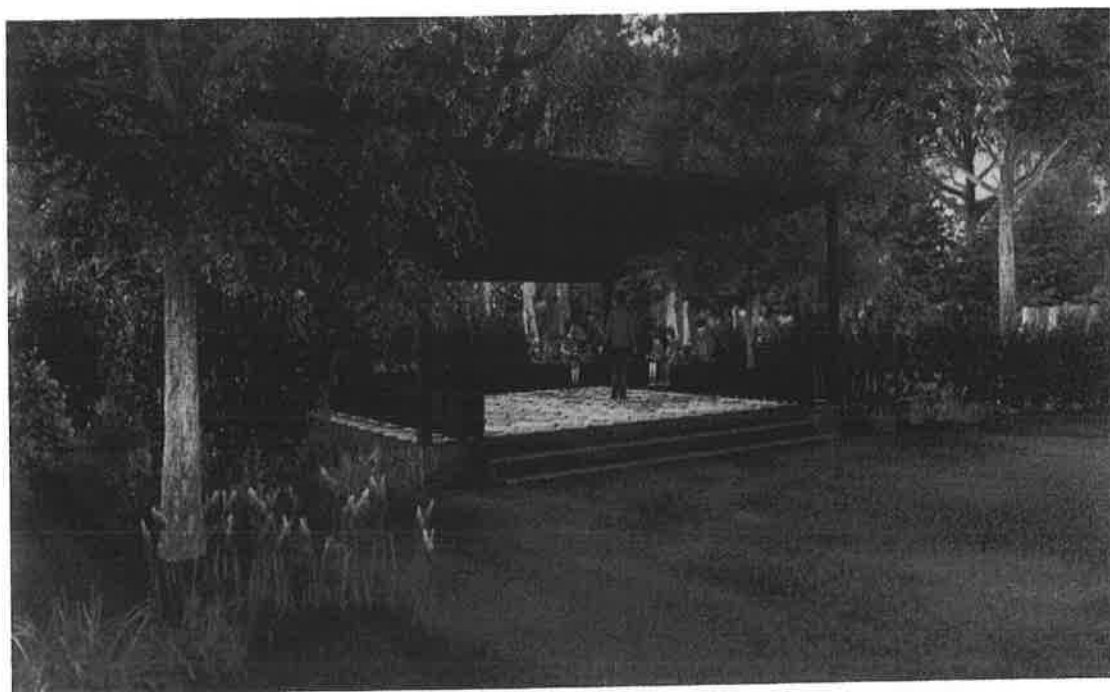

JU za zaštitu i očuvanje prirode LSŽ

Učionica na otvorenom je dio Projekta „Uređenje infrastrukture za prijem posjetitelja u posebnom rezervatu „Laudonov gaj““ koji doprinosi održivosti posjetiteljske infrastrukture i za kojega se u cijelosti posjeduje ishodovana građevinska dozvola, a kojega je moguće izvesti samostalno i neovisno o ostalim elementima Projekta.

Element Projekta „Učionica na otvorenom“ podrazumijeva obnovu, na postojećim temeljima u prostoru, objekta devastiranog u Domovinskom ratu. Obnovljeni objekt bi bio jednoetažna drvena nadstrešnica s 45 m² natkrivenog i 20 m² nenatkrivenog dijela opremljena s tri drvene klupe različitih dimenzija i dva drvena stola s dva dopunska edukacijska elementa i to stup s lupom i geološki stup.

Cilj odobrenog projekta je urediti i obnoviti infrastrukturu za prijem posjetitelja u posebnom rezervatu šumske vegetacije Laudonov gaj na području općine Udbina. Svrha Projekta je senzibilizirati javnost o jedinstvenim ekološkim obilježjima povijesne šume hrasta lužnjaka u Lici kroz obnovu posjetiteljske infrastrukture i unaprjeđenje upravljanja posjetiteljima u posebnom rezervatu šumske vegetacije Laudonov gaj.

9. SURADNJA S OPĆINAMA I GRADOVIMA

Grad Novalja

Grad Novalja treću godinu za redom osigurao je financijska sredstva u Proračunu Grada Novalje za 2024. godinu kao financijsku pomoć Javnoj ustanovi za promidžbu i realizaciju aktivnosti za zaštićena područja i područja ekološke mreže na području Grada Novalje kojima upravlja Javna ustanova.

Sukladno potpisanom Ugovoru o sufinanciranju (KLASA: 402-01/24-01/11, URBROJ: 2125-6-01/01-25-02) u 2024. godini izrađene su interpretacijske ploče dim. 120x90 cm koje će biti postavljene u posebnom rezervatu Lun – divlje masline nakon ishoda dopuštenja nadležnog Ministarstva. U svrhu promidžbe navedenog područja izrađeni su Roll-up banneri dimenzije 120x200 cm, blackout film za roll-up, tisak 4/0 sa stalkom.

Grad Otočac

Javna ustanova i Grad Otočac stvorili su redovnu komunikaciju tijekom 2024. godine s ciljem očuvanja zaštićenih područja prirode na području grada Otočca kojima upravlja Javna ustanova (značajni krajobraz i ekološka mreža Gacko polje, značajni krajobraz Dabarsko polje, područje ekološke mreže Antića špilja, spomenici prirode Vrla Gacke). Početkom 2024. godine u Uredu gradonačelnika Grada Otočca održan je radni sastanak na temu zaštite rijeke Gacke na kojem su bili prisutni predstavnici Grada Otočca, predstavnici gradskih poduzeća, direktorica Hrvatskih voda, županijski vijećnici, predstavnici Udruga Prijatelji Gacke te djelatnici Javne ustanove. Na temu sastanka Javna ustanova je izložila prijedloge istraživanja i monitoringa u području ekološke mreže Gacko polje, nad kojom ima upravljačku nadležnost, te programe koja bi se financirala iz sredstava za redovne aktivnosti osigurane Financijskim planom Javne ustanove za 2024. godinu. Sve ove aktivnosti odnose se na redovitu djelatnost Javne ustanove i obuhvaćaju isključivo područja koja su u njezinoj nadležnosti. Suradnja je nastavljena tijekom cijele godine, a sve u svrhu dobrog upravljanja ekološkom mrežom Gacko polje s ciljem očuvanja ciljnih vrsta i staništa.

Općina Udbina

S Općinom Udbina, u proteklih pet godina, ostvarena je odlična suradnja te podrška u provedbi projekata Planinski Centar Bijeli Potoci Natura 2000 tematski park (značajni krajobraz Bijeli Potoci – Kamensko) i Učionica na otvorenom u mjestu Šalamunić (posebni rezervat Laudonov gaj). U sklopu navedenih projekata održan je veći broj sastanaka u Općini Udbina te na terenu, u posebnom rezervatu Laudonov gaj i u značajnom krajobrazu Bijeli Potoci – Kamensko. Osim spomenutih projekata Općina Udbina redovno je bila uključena u provedbu svih aktivnosti koje su se provodile u posebnom rezervatu Laudonov gaj tijekom 2024. godine, te je za neke osigurala i financijsku podršku.

Općina Donji Lapac

Tijekom 2024. godine Javna ustanova imala je nekoliko sastanaka i redovitu komunikaciju s načelnikom Općine Donji Lapac na temu zaštite rijeke Une i proglašenjem šireg područja rijeke Une zaštićenim u odgovarajućoj kategoriji zaštite. Nakon dvogodišnjeg istraživanja i izrađenih stručnih elaborata te nacрта okvira za izradu stručne podloge, prijedlog Javne ustanove je da se navedeno područje proglasi Regionalnim parkom Lička Plješivica – Una.

Područje bi bilo od velikog lokalnog značenja unutar kojeg je moguće izdvojiti barem četiri prostorna segmenta koji imaju bitna obilježja pogodna za zaštitu u kategoriji od nacionalnog značenja ili za zonu više zaštite unutar kategorije zaštite od lokalnog značenja i to barem tri područja vršnih dijelova Ličke Plješivice iznad 1000m nadmorske visine koja su značajna za očuvanje strogo zaštićene vrste Tetrao urogallus i barem jedno područje koje obuhvaća istočnu padinu Ličke Plješivice iznad naselja Melinovac, a značajno je za očuvanje izvorne šumske vegetacije potpunog sklopa mješovite sastojine bukve i jele. Adekvatni oblik i kategorija zaštite predmetnog područja proizaći će iz stručne podloge. Proglašenjem područja „Lička Plješivica – Una“ zaštićenim stvorila bi se dodatna i dugoročna strateška dimenzija za efikasnu i efektivnu zaštitu i očuvanje bogate prirodne i kulturne baštine istočnog dijela Ličko-senjske županije.

10. EDUKACIJE I SEMINARI

Sastanak za planiranje strateškog razvoja Hrvatske mreže morskih zaštićenih područja

Javna ustanova za zaštitu i očuvanje prirode LSŽ sudjelovala je na sastanku za planiranje strateškog razvoja Hrvatske mreže morskih zaštićenih područja (HRMZP) koji se održao 13. i 14. studenoga 2024. u multimedijalnoj dvorani Posjetiteljskog centra 'Kanal sv. Ante u Šibeniku'. Domaćin sastanka je Javna ustanova Priroda Šibensko-kninske županije, jedna od ključnih članica mreže. Hrvatska mreža morskih zaštićenih područja okuplja 15 javnih ustanova koje upravljaju zaštićenim morskim područjima. Osnovana je 2021. na Brijunima u sklopu međunarodnog projekta pod vodstvom MedPAN-a (Mediterranske mreže morskih zaštićenih područja) s kojom HRMZP usko surađuje. Predsjednik MedPAN-a, Renauld Dupuy de la Grandrive, putem online prijenosa obratio se sudionicima i prenesao nam korisno dvadesetogodišnje iskustvo djelovanja francuske mreže morskih zaštićenih područja. Odabrane su 3 aktivnosti kojima se daje prioritet: sudjelovanje u organizaciji i provedbi akcija čišćenja obale i podmorja te praćenje morskog otpada, uspostava i daljnje provođenje praćenja stanja morskih ciljnih stanišnih tipova i vrsta, te razna tematska zagovarivanja i suradnja s drugim sektorima

Interpret i visitor fest „O tom – Potom“

Interpret i visitor fest „O tom – Potom“ održan je od 5. do 7. studenoga u Međimurju. Organiziran je prvi put na inicijativu Međimurske prirode – Javne ustanove za zaštitu prirode i Centra za posjetitelje Med dvema vodama. Okupio je više od stotinu vrhunskih stručnjaka iz cijele Hrvatske koji su predstavljali više od 45 institucija. Konstruktivni

JU za zaštitu i očuvanje prirode LSŽ

dijalozi, rasprave i programi polučili su odlukom osnivanja udruge hrvatskih posjetiteljskih centara kako bi se kroz udrugu mogli zastupati zajednički interesi. Javna ustanova za zaštitu i očuvanje prirode LSŽ svojim prisustvom još više podiže svijest o očuvanju prirodnih vrijednosti, razmjenjujući iskustva, istraživanja i najbolju praksu, potičući s veseljem zajedničku suradnju među sudionicima.

XXIV. Godišnji seminar čuvara prirode

Na otoku Pagu 18. i 19. travnja 2024. održava se XXIV. Godišnji seminar čuvara prirode u domaćinstvu NATURA-JADERE javne ustanove za upravljanje zaštićenim dijelovima prirode na području Zadarske županije, koja je uz Ministarstvo gospodarstva i održivog razvoja suorganizator Seminara. Seminar je okupio 108 sudionika iz 41 javne ustanove koje upravljaju zaštićenim područjima i područjima ekološke mreže u Republici Hrvatskoj. Sudjelovali su i predstavnici Državnog inspektorata, Ministarstva gospodarstva i održivog razvoja, Zadarske županije, Grada Paga, Općine Poveljana te Solane Pag. Prvog dana ovog najdugovječnijeg stručnog seminara u zaštiti prirode održano je 11 stručnih predavanja o aktualnim događanjima i temama. Obradene su teme: analiza stanja i izazova čuvara prirode u očuvanju zaštićenih područja, problematika izdavanja dopuštenja za zahvate u zaštićenom području, sprječavanje širenja invazivnih stranih vrsta, presuda za onečišćenje speleološkog objekta, kampiranje u nacionalnim parkovima, izazovi i važnost zaštite urbane prirode te planiranje neposrednog nadzora u Natura 2000 područjima. Uz predavanja održana je i stručna rasprava, odnosno „Čuvarski aktualac“, a sve s ciljem razmjene informacija i iskustava čuvara prirode zaštićenih područja radi jačanja neposrednog nadzora, učinkovitijeg upravljanja, odnosno zaštite, očuvanja i promicanja zaštićenih područja.

Drugog dana seminara sudionici su bili podijeljeni u dvije terenske skupine. Prva je pod vodstvom djelatnika JU Park prirode Velebit posjetila Cerovačke špilje, dok je druga obišla zaštićena područja na otoku Pagu (Posebni ornitološki rezervat Veliko blato i Posebni rezervat šumske vegetacije Dubrava – Hanzine) te Solanu Pag.

XVIII. Skup stručnih službi

XVIII. Skup stručnih službi javnih ustanova za upravljanje zaštićenim područjima i/ili drugim zaštićenim dijelovima prirode u organizaciji Ministarstva zaštite okoliša i zelene tranzicije (Zavod za zaštitu okoliša i prirode) i JU PP Vransko jezero održan je od 09. do 11. listopada 2024. godine u Biogradu na Moru.

Na Skupu je sudjelovalo 126 djelatnika iz javnih ustanova za upravljanje zaštićenim područjima i/ili drugim zaštićenim dijelovima prirode, Ministarstva zaštite okoliša i zelene tranzicije, Državnog inspektorata, Državnog hidrometeorološkog zavoda, Šumarskog fakulteta u Zagrebu, Prirodoslovno-matematičkog fakulteta u Zagrebu, udruga Društvo 20000 milja i Tragus, Zavoda Republike Slovenije za varstvo narave te Parka prirode Hutovo blato.

Predavanja i panel rasprava bili su uglavnom povezani s izazovima očuvanja prirode u kontekstu klimatskih promjena. Tijekom Skupa održan je i aktualni sat na kojem su ravnatelji Uprave za zaštitu prirode i Zavoda za zaštitu okoliša i prirode raspravljali o aktualnim temama i pitanjima relevantnima za djelatnike javnih ustanova.

JU za zaštitu i
očuvanje prirode LSŽ

Terenski obilazak održan je drugi dan Skupa, a obuhvaćao je stručni obilazak Parka prirode Vransko jezero (Posebni rezervat Crkvine te info-centre Prosika i Kamenjaku).

11. FINANCIRANJE

Temeljem članka 84. Zakona o proračunu („Narodne novine“, broj 144/21) i Pravilnika o polugodišnjem i godišnjem izvještaju o izvršenju proračuna i financijskog plana („Narodne novine“, broj 85/23) daje se obrazloženje godišnjeg izvršenja financijskog plana.

Godišnji izvještaj o izvršenju financijskog plana JU za zaštitu i očuvanje prirode LSŽ (u daljnjem tekstu Ustanova) sadrži: opći dio, posebni dio i obrazloženje.

Opći dio godišnjeg izvještaja o izvršenju financijskoga plana sadrži:

1. Sažetak Računa prihoda i rashoda i Računa financiranja,
2. Račun prihoda i rashoda i
3. Račun financiranja.

1. Sažetak Računa prihoda i rashoda i Računa financiranja

Sažetak Računa prihoda i rashoda i Računa financiranja sadrži prikaz ukupno ostvarenih prihoda i primitaka te izvršenih rashoda i izdataka na razini razreda ekonomske klasifikacije te razliku između ukupno ostvarenih prihoda i rashoda te primitaka i izdataka. U razdoblju 01.01.-31.12.2024. Ustanova je ukupno ostvarila prihode u iznosu od 262.845,96 EUR, te izvršila rashode u iznosu od 262.840,21 EUR čime je ostvareni višak u iznosu od 5,75 EUR. Sa prenesenim viškom iz 2023. godine u iznosu od 4.181,69 EUR ukupno je ostvareni višak u iznosu od 4.187,44 EUR.

2. Račun prihoda i rashoda

Račun prihoda i rashoda sadrži prikaz prihoda i rashoda i iskazuje se prema proračunskim klasifikacijama u izvještajima:

- 2.1. Izvještaj o prihodima i rashodima prema ekonomskoj klasifikaciji,
- 2.2. Izvještaj o prihodima i rashodima prema izvorima financiranja,
- 2.3. Izvještaj o rashodima prema funkcijskoj klasifikaciji.

2.1. Izvještaj o prihodima i rashodima prema ekonomskoj klasifikaciji

Izvještaj o prihodima i rashodima prema ekonomskoj klasifikaciji sadrži prikaz prihoda i rashoda prema ekonomskoj klasifikaciji: ostvarenje/izvršenje za razdoblje 01.01.-31.12.2023, izvorni plan za 2024., izmjenu plana za 2024., ostvarenje/izvršenje za razdoblje 01.01.-31.12.2024., te indeks ostvarenja/izvršenja za izvještajno razdoblje u odnosu na ostvarenje/izvršenje za izvještajno razdoblje prethodne godine i indeks

ostvarenja/izvršenja za izvještajno razdoblje u odnosu na tekući plan za proračunsku godinu.

U godišnjem razdoblju Ustanova je ostvarila ukupne prihode koji su za 52% veći u odnosu na isto razdoblje prošle godine, te izvršila ukupne rashode koji su za 61% veći u odnosu na isto razdoblje prošle godine. U odnosu na godišnji plan ostvareno je 56% planiranih ukupnih prihoda i izvršeno 56% planiranih ukupnih rashoda.

2.2. Izvještaj o prihodima i rashodima prema izvorima financiranja

Izvještaj o prihodima i rashodima prema izvorima sadrži prikaz prihoda i rashoda prema izvorima financiranja: ostvarenje/izvršenje za razdoblje 01.01.-31.12.2023., izvorni plan za 2024., izmjenu plana za 2024, ostvarenje/izvršenje za razdoblje 01.01.-31.12.2024., te indeks ostvarenja/izvršenja za izvještajno razdoblje u odnosu na ostvarenje/izvršenje za izvještajno razdoblje prethodne godine i indeks ostvarenja/izvršenja za izvještajno razdoblje u odnosu na tekući plan za proračunsku godinu.

UKUPNI PRIHODI

Ukupni prihodi iz izvora financiranja **11 OPĆI PRIHODI I PRIMICI** za razdoblje od 1.1. do 31.12.2024. iznose 195.399,20 EUR. Indeks ostvarenih godišnjih prihoda u odnosu na plan za 2024. godinu je 80 što pokazuje da je ostvareno 20% godišnjih prihoda manje od planiranog. **OPĆI PRIHODI I PRIMICI** odnose se na prihode iz nadležnog proračuna (Ličko-senjska županija) za financiranje rashoda poslovanja, točnije za plaće zaposlenika i materijalne rashode.

Ukupni prihodi iz izvora financiranja **31 VLASTITI PRIHODI - KORISNICI** za razdoblje od 1.1. do 31.12.2024. iznose 5,75 EUR.

VLASTITI PRIHODI odnose se na prihode ostvarene kamatama na depozite po viđenju.

Ukupni prihodi iz izvora financiranja **5 POMOĆI** za razdoblje od 1.1. do 31.12.2024 iznose 67.441,01 EUR, a odnose se na sljedeće izvore: **52 Izvanproračunski fondovi**, **52 Proračun JLS** i **54 Proračun iz inozemstva**.

Ukupni prihodi iz svih izvora financiranja za razdoblje od 1.1. do 31.12.2024 iznose 262.845,96 EUR (Financijski izvještaj 1-12/2024). Indeks ostvarenih godišnjih prihoda u odnosu na plan za 2024. godinu je 56 što pokazuje da je ostvareno 44% planiranih godišnjih prihoda manje od plana.

UKUPNI RASHODI

Ukupni rashodi iz izvora financiranja **11 OPĆI PRIHODI I PRIMICI** za razdoblje od 1.1. do 31.12.2024. iznose 195.399,20 EUR. Indeks godišnjih rashoda u odnosu na plan za 2024. godinu je 56 što pokazuje da je utrošeno 44% manje od planiranog.

Ukupni rashodi iz izvora financiranja **5 POMOĆI** za razdoblje od 1.1. do 31.12.2024. iznose 67.441,01 EUR, a odnose se na rashode kojima su se financirali projekti „Planinski centar Bijeli potoci – Natura 2000 tematski park“ i „Uklanjanje invazivne vrste *Herpestes javanicus auropunctatus* s otoka Škrda.

Ukupni rashodi iz svih izvora financiranja za razdoblje od 1.1. do 31.12.2024. iznose 262.840,21 EUR (Financijski izvještaj 1-12/2024). Indeks godišnjih rashoda u odnosu na plan za 2024. godinu je 56 što pokazuje da je utrošeno 44% planiranih godišnjih rashoda manje.

Ukupni iznos koji se mora raspodijeliti u slijedećem razdoblju (VIŠAK) iznosi 4.187,44 EUR (Financijski izvještaj 1-12/2024).

2.3. Izvještaj o rashodima prema funkcijskoj klasifikaciji

Izvještaj o rashodima prema funkcijskoj klasifikaciji sadrži prikaz rashoda prema funkcijskoj klasifikaciji. Funkcijska klasifikacija je prikaz rashoda Ustanove razvrstanih prema njihovoj namjeni. Ustanova je razvrstana u skupinu 5 – Zaštita okoliša, 54 – Zaštita bioraznolikosti i krajolika gdje je izvršeno ukupno 262.840,21 EUR rashoda. Rashodi su u izvještajnom razdoblju manji za 44%.

3. Račun financiranja

Račun financiranja sadrži prikaz primitaka i izdataka i iskazuje se prema proračunskim klasifikacijama u izvještajima:

3.1. Izvještaj računa financiranja prema ekonomskoj klasifikaciji,

3.2. Izvještaj računa financiranja prema izvorima financiranja.

Ustanova nije ostvarila primitke i izdatke u 2024. godini.

Posebni dio polugodišnjeg izvještaja o izvršenju financijskog plana

Posebni dio polugodišnjeg i godišnjeg izvještaja o izvršenju financijskog plana iskazuje se u izvještaju po programskoj klasifikaciji.

Izvještaj po programskoj klasifikaciji sadrži prikaz rashoda i izdataka iskazanih po izvorima financiranja i ekonomskoj klasifikaciji, raspoređenih u programe koji se sastoje od aktivnosti i projekta. Program i aktivnosti ostvareni su sukladno planovima i potpisanim ugovorima. Niz aktivnosti ugovoreno je u 2024., ali će izvršenje biti tek u 2025. godini

RASHODI

Naziv aktivnosti		TEKUĆI PLAN 2024.	IZVRŠENJ E L-XII.2024	INDEK S
A420001	Javna uprava i administracija	224.508,1 7	184.720,05	82
K420002	Opremanje poslovnih prostorija	6.500,00	6.350,32	98
Ukupno PROGRAM: 4200 Program rada Javne ustanove za upravljanje zaštićenim područjima i drugim zaštićenim dijelovima prirode na području LSŽ		231.008,1 7	191.070,37	83
T421001	Razvoj interpretacijskih sadržaja	0,00	0,00	
T421002	Planinski centar "Bijeli potoci" - Natura 2000 tematski park	95.527,24	17.225,00	18
T421003	Uklanjanje invazivne vrste Herpestes javanicus auropunctatus s otoka Škrda	46.508,40	46.508,40	100
T421004	Interpretacijski sadržaji u posebnom rezervatu Lun - divlje masline	6.000,00	4.536,44	76
T421005	Uređenje infrastrukture u posebnom rezervatu Laudonov gaj	0,00	0,00	
T421006	Studija slučaja ris - unapređivanje prekograničnih istraživačkih kapaciteta	0,00	0,00	
T421007	Skriveni svijet ličkih šuma i voda	50.000,00	3.500,00	7
T421008	Učionica na otvorenom u posebnom rezervatu Laudonov Gaj	41.691,55	0,00	
Ukupno PROGRAM: 4210 Razvoj održivog turizma u zaštićenim područjima		239.727,1 9	88.994,84	37
UKUPNO		470.735,3 6	262.840,21	56

12. SAŽETAK

Javna ustanova za zaštitu i očuvanje prirode Ličko-senjske županije svoj je rad u 2024. godini temeljila na aktivnostima planiranim u Godišnjem programu rada za 2024. godinu odobrenom od strane nadležnog Ministarstva, te u skladu s sredstvima osiguranim Financijskim planom za 2024. godinu. U Javnoj ustanovi ustrojena su tri odjela i zaposleno je pet djelatnika u protekle 4 godine. U 2024. godini za stručnu voditeljicu Javne ustanove imenovana je dr.sc. Ana Brkljačić te je u stručnu službu zaposleno dvoje djelatnika. Djelatnici Javne ustanove tijekom cijele godine redovno su provodili nadzor zaštićenih područja i područja ekološke mreže Natura 2000 kojima upravlja Javna ustanova. Sklopljeni su sporazumi o suradnji s više stručnih suradnika te su provedeni i monitorinzi i znanstvena istraživanja na više zaštićenih području, a za iste su i dostavljeni stručni elaborati odnosno izvještaji. Uspješno je pokrenuto nekoliko projekta za koje su i potpisani Ugovori s Fondom za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost.

Aktivnosti planirane u 2024. godini realizirane su sukladno raspoloživim resursima Javne ustanove. Više podataka o radu Javne ustanove dostupno je na službenom mrežnom mjestu www.zop-lsz.hr.

Ravnateljica
Tomislava Maratović Jurković

JU za zaštitu i
očuvanje prirode LSŽ

